

UNIVERZITA PARDUBICE
Univerzitní knihovna

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2018

Únor 2019

Zpracovaly:

Ing. Blanka Jankovská

Mgr. Iva Prochásková

Mgr. Veronika Ungerová

OBSAH

1	Zpráva o činnosti	4
1.1	Fondy	4
1.1.1	Klasické zdroje	4
1.1.2	Elektronické informační zdroje (EIZ)	4
1.1.3	Digitální knihovna Univerzity Pardubice	5
1.2	Služby	6
1.2.1	Uživatelé a návštěvnost	6
1.2.2	Absenční výpůjčky	6
1.2.3	Meziknihovní výpůjční služba a dodávky kopií dokumentů	6
1.3	Informační vzdělávání uživatelů	6
1.4	Informační technologie	7
1.4.1	Automatizovaný knihovní systém Verbis a technologie RFID	7
1.4.2	Analytické nástroje pro hodnocení vědeckých publikačních výsledků	7
1.5	Podpora publikační činnosti, otevřeného publikování a otevřeného přístupu (OA) k publikovaným vědeckým článkům	7
1.6	Prezentace UK na sociálních sítích	8
1.7	Činnost knihovní rady	8
1.8	Asociace knihoven vysokých škol ČR	8
1.9	Projekt OP VaVpI – Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (ChemEIZ)	8
1.10	ORCID	9
1.11	Další činnost	9
1.12	Zaměstnanci	10
2	Plán činnosti pro rok 2019	11
2.1	Nákup informačních zdrojů	11
2.2	Obnova technického vybavení knihovny	11
2.3	Migrace vyhledávače Primo	11
2.4	Rozvolnění absenčního fondu ve skladu	11
2.5	Odevzdávání bakalářských a diplomových prací	11
2.6	Rozvoj Digitální knihovny (DK)	12
2.7	Podpora publikační činnosti a otevřeného přístupu (OA) k publikovaným vědeckým článkům	12
2.8	Příprava zdrojových dat z oblasti publikací pro hodnocení akademických pracovníků	12
2.9	Spolupráce s Centrem pro etiku	12
2.10	Spolupráce s Krajskou knihovnou Pardubice (KK)	13
2.11	Informační vzdělávání uživatelů	13
2.12	Celoživotní vzdělávání pracovníků knihovny	13
3	Přílohy	14
3.1	Finanční náklady	14
3.2	Fondy	15

3.3 Služby	15
3.4 Kvalifikační struktura pracovníků	16
3.5 Statistiky využívání EIZ	17
3.5.1 SciFinder	17
3.5.2 Reaxys	17
3.5.3 Web of Science	18
3.5.4 Journal Citation Reports	18
3.5.5 Scopus	19
3.5.6 Porovnání využití Web of Science a Scopus	20
3.5.7 Multioborové databáze na platformě ProQuest a EBSCO	21
3.5.8 Literature Online	21
3.5.9 Elektronické časopisy	22
3.5.9.1 American Chemical Society	22
3.5.9.2 Wiley Online Library	23
3.5.9.3 Elsevier – platforma ScienceDirect	24
3.5.9.4 Springer a další vydavatelství na platformě SpringerLink	25
3.5.9.5 Royal Society of Chemistry	26
3.5.9.6 Institute of Physics	27
3.5.9.7 IEEE Xplore Digital Library	28
3.5.9.8 Archiv časopisů JSTOR	29
3.5.10 Elektronické knihy	30
3.5.10.1 Knovel – elektronická knihovna pro inženýrské obory	30
3.5.10.2 OECD iLibrary	31
3.5.10.3 E-knihy na platformách ScienceDirect, SpringerLink a Wiley Online Library	31
3.5.10.4 Oxford Handbooks Online	33
3.5.10.5 Encyklopedie Britannica (Academic Edition)	33
3.5.11 Podpůrné nástroje pro efektivní využívání EIZ	34
3.5.11.1 Vyhledávač PRIMO	34
3.5.11.2 Linkovací server 360 Link	35
3.5.11.3 Bibliografický manažer Citace PRO Plus	36
3.5.12 Využití EIZ vzhledem k ceně za definovanou statistickou jednotku	37

1 Zpráva o činnosti

1.1 Fondy

1.1.1 Klasické zdroje

Knihy a skripta

Nákup knih a skript domácích vydavatelství byl realizován průběžně, podle profilu fondu i podle požadavků z kateder a ústavů. Nákup zahraničních titulů z rozpočtu knihovny byl prováděn na základě požadavků akademických pracovníků. Nákupy uskutečněné od června do listopadu byly hrazeny výhradně z daru Elektrárny Opatovice, a. s., který činil 250 tis. Kč. Počet přírůstků nových titulů stoupl opět o téměř jeden tisíc oproti roku předcházejícímu. Tento vysoký nárůst byl ovšem způsoben velkými objednávkami literatury z Centra pro etiku (projekt Fakulty filozofické). Objednávání domácí i zahraniční literatury hrazené z grantových prostředků probíhalo průběžně ve spolupráci s řešiteli grantů. Ceny byly zjišťovány poptávkovým řízením u dodavatelů podle oborové, případně jazykové specializace.

Periodika

V r. 2018 se zvýšil počet předplácených zahraničních tištěných časopisů o 1 titul. Byl předplacen z projektu *Centrum pro etiku jako studium hodnoty člověka*. Počet českých tištěných časopisů se rozrostl o 8 titulů (1 časopis se začal předplácet na žádost FZS, ostatní byly knihovně, resp. univerzitě darovány). [Aktuální seznamy předplácených titulů](#) pro rok 2019 jsou na webových stránkách knihovny.

1.1.2 Elektronické informační zdroje (EIZ)

[Celkový přehled EIZ](#) včetně popisu a způsobu přístupu je uveden na webových stránkách UK. Ke všem EIZ s online přístupem lze přistupovat jak z IP adres v rámci UPa, tak pomocí vzdáleného přístupu přes terminálový server a VPN, některým i přes autentizaci prostřednictvím Shibboleth. Vyhledávání jednotlivých titulů elektronických knih a periodik podle názvů je možné v [eResources Portalu](#). Propojení bibliografických odkazů s plnými texty je zajištěno službou ProQuest 360 Link. Využívání všech EIZ je průběžně statisticky sledováno, výsledky jsou prezentovány v příloze 3.5.

Elektronické knihy

Z projektu *INFRA II: Rozvoj studijního prostředí na Univerzitě Pardubice* byly kromě online verze Encyklopedie Britannica pořízeny na žádost FES i dvě kolekce Oxford Handbooks Online, a to *Political Science* a *Economics and Finance*.

Národní technická knihovna zakoupila v roce 2018 ze svých finančních zdrojů kolekce e-knih od čtyř významných vydavatelů. Zakoupené kolekce jsou dostupné všem členům, kteří společně s NTK v rámci konsorcií nakoupili pro své instituce kolekce elektronických časopisů od těchto vydavatelů, tedy i UPa. UPa předplácí e-časopisy [Elsevier](#), [Springer](#) a [Wiley](#) a má tedy od těchto vydavatelů na jejich platformách přístupné i kolekce e-knih zakoupených NTK. E-knihy od vydavatele Springer mají tradičně vysoké využití a tak se konsorciální nákup projevil zejména na využití e-knih Elsevier a Wiley. Využívanost knih od Elsevieru stoupla desetinásobně a od Wileyho téměř čtyřnásobně.

Trvale vysoké využití vykazuje i elektronická knihovna Knovel. Oproti loňskému roku stoupl počet prohlédnutých kapitol o 58 %. Prohlédnutých kapitol tedy bylo více než 30 tis.

Elektronická periodika, bibliografické, plnotextové a faktografické databáze

Od r. 2018 byly nákupy elektronických časopisů a databází realizovány přes projekt *Národní licenční centrum CzechELib*. Spoluúčast UPa byla 48 - 50% pro jiné než citační databáze, resp. 30% pro citační databáze Web of Science a Scopus.

U zdrojů hrazených z projektů nastalo rokem 2018 období dvouleté udržitelnosti. Univerzitní knihovna tedy hradila ze svého rozpočtu ceny předem stanovené v partnerských smlouvách. Na úhradě předplatného chemických zdrojů se částečně podílela FChT.

Jen několika málo zdrojů se netýká ani financování přes projekt CzechELib, ani udržitelnost. Jsou to databáze nebezpečných látek Medis-Alarm, systém právních informací ASPI a ČSN normy online. Předpláceny budou jako doposud, tzn. standardně z rozpočtu.

1.1.3 Digitální knihovna Univerzity Pardubice

Do Digitální knihovny (DK) přibývaly v roce 2018 opět v nejvyšším počtu záznamy a plné texty vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP). VŠKP tvoří cca 86 % z celkového počtu 37 831 záznamů uložených v DK. Plné texty VŠKP jsou přístupné, pouze v odůvodněných případech je možné přístup k plným textům omezit, respektive v souladu se Směrnicí č. 9/2012 v aktuálním znění je možné zveřejnění VŠKP odložit, a to maximálně o 3 roky od data obhajoby. Tato skutečnost je zohledněna i v IS STAG, díky čemuž došlo ke snížení počtu záznamů s chybně nastavenými přístupovými právy. UK nadále provádí kontrolu těchto přístupových práv. Podíl prací, u kterých bylo odůvodněno odložení zveřejnění, byl v roce 2018 6 %.

V roce 2018 pokračoval pravidelný import záznamů z OBD. Jedná se o záznamy typu „článek v odborném periodiku“ a „příspěvek ve sborníku“, k nimž byl přiložen plný text. Celkem bylo naimportováno 595 záznamů, z toho 259 článků. Všechny záznamy jsou v DK uloženy v kolekci „*Publikační činnost akademických pracovníků UPa*“ a zároveň v kolekci „*Publikační činnost akademických pracovníků...*“ příslušné fakulty. Pokud jsou v záznamu vyplněny DOI a EID Scopus, zobrazuje se aktuální počet citací publikace v databázi Scopus. UK provádí kontrolu těchto záznamů a na základě podmínek vydavatele nastavuje přístup k plným textům. Ve správné verzi „postprint“ bylo uloženo 104 článků. U 65 článků bylo možno okamžitě nastavit otevřený přístup, u 23 byl nastaven odložený otevřený přístup v souladu s embargem vydavatele. V 16 případech nebylo možné článek otevřít buď z důvodu nedohledání politiky vydavatele, nebo vydavatel neumožňuje otevřít ani „postprint“. Ze 147 článků vložených ve verzi „published“ bylo otevřeně publikováno 73 a u 27 byla vydavatelem Univerzita Pardubice. Zbylých 47 zůstalo nepřístupných nejen pro odbornou veřejnost, ale i pro uživatele z UPa, protože byly publikovány v časopisech vydavatelů (ve většině případů Elsevier, Wiley, Springer), kteří neumožňují vkládat tuto verzi do institucionálních repozitářů. Osm článků bylo vloženo ve verzi „preprint“, tj. ve verzi před recenzním řízením, u šesti z nich mohl být nastaven otevřený přístup.

Ve spolupráci s Vydavatelstvím UPa pokračovalo i v roce 2018 vkládání plných textů publikací vydaných na UPa do DK. Plné texty záznamů (knihy, články v odborných časopisech, příspěvky ze sborníků) jsou přístupné bez omezení.

V roce 2018 byl zahájen proces implementace vědeckého identifikátoru ORCID iD. Identifikátor je zatím možné vložit pouze k osobě (autorovi), pokud je záznam do DK vkládán ručně. Předpokládáme, že jakmile bude ukončen proces implementace ORCID iD do Centrálního registru UPa, bude možné pracovat na automatizaci propojení ORCID iD a záznamů v DK.

1.2 Služby

1.2.1 Uživatelé a návštěvnost

Počet registrovaných uživatelů v automatizovaném knihovním systému k 31. 12. 2018 oproti roku 2017 poklesl už jen v řádu jednotek a činil 5 062; z toho je 243 uživatelů z řad veřejnosti. Pozn.: Uživatelé, kteří využívají pouze elektronické služby knihovny dostupné z webových stránek, nejsou v tomto počtu zahrnuti. V hlavní budově Univerzitní knihovny (Studentská 519) bylo registrováno 49 463 návštěv, což je proti loňskému roku pokles o cca 4 tisíce. V tomto počtu ale nejsou zahrnuti uživatelé, kteří přijdou do knihovny pouze za účelem vracení knih a neprojdou turniketem. Pobočku na Fakultě zdravotnických studií navštívilo 4 016 uživatelů (oproti r. 2017 pokles cca o 1 tisíc) a pobočku na Fakultě restaurování 1 853 uživatelů (oproti r. 2017 nárůst o 18).

V únoru byl zprovozněn chráněný vstup do knihovny – na čipové karty. Vstup na kartu se aktivuje v 16:00, a to ve dnech pondělí – čtvrtek. Studenti a zaměstnanci používají své studentské a zaměstnanecké průkazy. Uživatelé z veřejnosti vstupují do knihovny přes aulu, kde mají k dispozici i zvonek na recepční.

Od poloviny roku se množily problémy s turnikety, které přestávaly fungovat a bylo nutné je i několikrát denně restartovat. V prosinci tedy proběhla výměna obou turniketů – vyměněn byl vnitřní mechanismus a čtečky karet byly nahrazeny novými.

1.2.2 Absenční výpůjčky

Bylo zaregistrováno 90 527 výpůjček, cca 50 % z tohoto počtu připadá na první výpůjčky, zbylý počet jsou prodloužení stávajících výpůjček. 80 % všech výpůjček na hlavní budově UK je realizováno na samoobslužném výpůjčním zařízení „self-check“. Prodloužení si provádějí uživatelé samostatně, prostřednictvím webové aplikace „Můj účet“ v online katalogu nebo také na self-checku.

V novele [Knihovního řádu](#) byly mj. zvýšeny maximální počty výpůjček pro čtenáře z veřejnosti (zvýšeno z 5 na 10), studenty a doktorandy (z 15 na 20).

1.2.3 Meziknihovní výpůjční služba a dodávky kopií dokumentů

UK vyřídila celkem 1 549 požadavků. Pro uživatele z UPa bylo vyřízeno 263 požadavků výpůjčkou knihy a 1 286 požadavků dodávkou tištěné či elektronické kopie. Jiným knihovnám jsme poskytli 154 dokumentů z našich fondů, z toho 90 výpůjčkou knihy.

1.3 Informační vzdělávání uživatelů

Bylo realizováno 24 školení (využívání oborových EIZ pro jednotlivé fakulty UPa, odborná školení pro akademické pracovníky či úvodní přednáška o knihovně pro 1. ročníky). Celkem se jednalo o téměř 30 hodin školení (o 7 více než v r. 2017), kterých se zúčastnilo 888 účastníků, z toho 884 studentů Bc. a Mgr. studia.

Proběhlo 6 školení v anglickém jazyce pro studenty v programu ERASMUS, ve kterých jsou tito studenti přímo v knihovně seznámeni s fondy a službami Univerzitní knihovny. Školení se zúčastnilo celkem 85 studentů.

Od r. 2015 nabízená služba *konzultace pro přípravu klíčových slov v angličtině v bakalářských a magisterských pracích* byla využita 34 studenty. Největší zájem o tuto službu projevíli studenti FES a FF.

Zvýšil se také zájem o individuální konzultace k citování (30 studentů).

Celkem bylo v r. 2018 uskutečněno 90 výukových hodin školení/exkurzí/konzultací pro 1 269 zájemců (o 23 h více než v roce předchozím).

V letním semestru (akademický rok 2017/2018) proběhly semináře zaměřené na problematiku citací a citování. Na 4 březnové termíny se přihlásilo 124 studentů. Kapacita všech termínů byla plně obsazena. Semináře s názvem *Jak na citace a citování* se účastnili hlavně studenti posledních ročníků, kteří řeší tuto problematiku. U účastníků proběhla evaluace semináře formou dotazníku. Návratnost byla 34 odpovědí. Seminář splnil očekávání 88 % respondentů.

V zimním semestru (akademický rok 2018/2019) se na 4 termíny vypsané na konec října a začátek listopadu přihlásilo 139 studentů a 3 akademičtí pracovníci. Kapacita všech termínů byla plně obsazena. Název semináře se nezměnil, prezentace byla však výrazně aktualizována. Podnětem pro aktualizaci byly výsledky evaluace předchozího semináře a také nejčastější dotazy v rámci individuálně poskytnutých konzultací. Prezentace byla proto více zaměřena na citování elektronických zdrojů. U účastníků proběhla evaluace semináře formou dotazníků. Návratnost byla 49 odpovědí. Seminář splnil očekávání 96 % respondentů.

1.4 Informační technologie

1.4.1 Automatizovaný knihovní systém Verbis a technologie RFID

Dodávání záznamů nových přírůstků knih do Souborného katalogu ČR automatizovaně přes protokol OAI-PMH nebylo obnoveno. Chyba je na straně Národní knihovny ČR. Dávky nových záznamů jsou tedy stále ručně nahrávány na FTP server NK ČR. Převážná většina záznamů je bez výhrad přijata, jen u jednotlivých případů je nutná drobná oprava.

S technologií RFID nebyly zaznamenány žádné potíže. Samoobslužné výpůjční stanice, tzv. self-checky, fungují i nadále a jsou využívány pro 80 % výpůjček uskutečněných v knihovně.

V r. 2018 byly zavedeny dvě novinky pro uživatele týkající se placení kartou. Čtenáři mohou nově využít online platební bránu v aplikaci *Můj účet* v online katalogu a u výpůjčního pultu mohou hradit své závazky platební kartou přes platební terminál.

1.4.2 Analytické nástroje pro hodnocení vědeckých publikačních výsledků

Analytický nástroj InCites byl v roce 2018 přístupný pouze omezeně a nebyl využíván.

1.5 Podpora publikační činnosti, otevřeného publikování a otevřeného přístupu (OA) k publikovaným vědeckým článkům

V roce 2018 pokračovala UK v pravidelných týdenních exportech záznamů UPa z Web of Science do OBD a ve správě číselníků zdrojů.

UK také pokračuje v konzultacích ohledně tzv. predátorských časopisů. Na Mgr. Veroniku Ungerovou se v průběhu roku 2018 obrátilo 13 uživatelů (AP, doktorandi) s požadavkem na prověření kvality časopisu, vydavatele nebo konference.

UK zajišťuje také podporu pro nositele projektů v rámci programu Horizont 2020. Do Digitální knihovny jsou ukládány záznamy publikovaných článků, včetně plných textů, s dodržением embarga na otevřený přístup podle pravidel programu Horizont 2020. [Kolekce Horizont 2020](#) obsahuje 36 záznamů (údaj k 31. 12. 2018).

Pro webové stránky Centra materiálů a nanotechnologií (CEMNAT) vytváří UK [seznam publikací](#).

1.6 Prezentace UK na sociálních sítích

Prostřednictvím kanálů na [Facebooku](#) a [Twitteru](#) jsou sdíleny informace vyplývající z běžného provozu knihovny (např. změna otevírací doby, nové služby, nové přístupy k EIZ, akce apod.) a zároveň příspěvky týkající se studia na VŠ, čtenářství, knihoven, kulturních akcí apod. V současné době má profil UK na Facebooku více než 2 200 fanoušků. Twitter se zdaleka netěší takové oblibě jako Facebook, přesto je možné zaznamenat růst v počtu sledujících. V současné době sleduje Twitter UK 130 příznivců.

1.7 Činnost knihovnické rady

Knihovnická rada (KR) se sešla pod vedením nového předsedy, p. prorektora Vorla 12. února 2018. Na programu jednání bylo především zhodnocení činnosti UK za rok 2017 na základě předložené výroční zprávy. Členové KR neměli ke zprávě žádné připomínky. [Výroční zpráva](#) byla schválena a zveřejněna na webu UPa. Knihovnická rada byla představena i plán činnosti na r. 2018.

Jako další bylo na pořadu jednání schválení změn Knihovnického řádu ve formě [Dodatku č. 4](#) ke Směrnici č. 9/2014, implementace antiplagiátorského systému Theses.cz a příprava zavedení jednotného identifikátoru vědců ORCID.

V připomínkách a návrzích fakult a různých se řešilo ukládání plných textů do OBD (FZS), citování zdrojů a Open Journal System (FR), webové stránky Vydavatelství UPa (DFJP, FF), nákup studijní literatury pro nové studijní programy (UK).

[Zápis z KR](#) je přístupný na zaměstnaneckém intranetu UPa.

1.8 Asociace knihoven vysokých škol ČR

Asociace knihoven vysokých škol ČR i nadále působila jako zprostředkovatel informací mezi členskými VŠ, Ústřední knihovnickou radou, Radou vysokých škol, Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR a Sdružením knihoven ČR. A také jako organizátor konferencí, workshopů a seminářů nejen pro knihovníky z členských institucí. I nadále se AKVŠ zajímala o dění, které se týkalo *Národního licenčního centra CzechELib*. V oblasti informačního vzdělávání a otevřeného přístupu se angažovaly Komise pro informační vzdělávání a informační gramotnost a Iniciativa otevřeného přístupu.

Všechny zápisy z jednání VV a informace o další činnosti AKVŠ jsou na [webových stránkách](#).

1.9 Projekt OP VaVpI – Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (ChemEIZ)

Rok 2018 byl čtvrtým rokem udržitelnosti projektu a prvním s povinností uhradit finanční náklady na aktualizaci EIZ pořízených v rámci projektu, tj. na SciFinder, Reaxys, Knovel a periodika vědeckých společností AIP a APS. Předplatné pro všechny uvedené zdroje na rok 2018 bylo uhrazeno a celková výše finančních nákladů dosáhla částky 4 981 tis. Kč (včetně DPH). Z toho největší podíl připadá na databázi SciFinder – 2 891 tis. Kč a databázi Reaxys – 1 195 tis. Kč. Co se týče využívání, oproti roku 2017 se u obou databází snížilo. Využití databáze SciFinder pokleslo především v oblasti bibliografických dotazů, neobjevilo se obvyklé zvýšení využití v březnu. Snížil se také počet dotazů na chemické látky. Ze statistik vyplynulo, že tento typ dotazů se přesunul do databáze Reaxys. Naopak se zvýšil počet dotazů na chemické reakce, který poklesl v databázi Reaxys. Souvisí to pravděpodobně se změnou vyhledávacích možností v nové verzi databáze Reaxys.

Celkem bylo v databázi SciFinder realizováno 21 838 dotazů (téměř o 4 000 méně než v roce 2017) a v databázi Reaxys 17 121 dotazů (o 4 050 méně než v roce 2017). Naopak elektronická knihovna Knoval je velmi intenzivně využívána. Celkový počet stažených kapitol dosáhl počtu 38 154. Což je téměř o 14 000 více než v roce 2017.

1.10 ORCID

Na jaře se UPa stala členem organizace ORCID. Univerzita tak reagovala na *Koncepci Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020*, kterou na svém jednání dne 13. ledna 2016 schválila vláda ČR. V koncepci je definováno celkem 17 opatření, mezi nimiž je i zavedení mezinárodně používaného identifikátoru vědeckých pracovníků (ORCID, ResearcherID, Scopus ID).

Zavedení mezinárodně používaného identifikátoru výzkumných pracovníků umožní dokonalou identifikaci osob i při podobných, stejných či chybně uvedených jménech. Z důvodu ochrany osobních údajů nelze pro tento účel použít rodné číslo. Předpokládaný termín plnění tohoto opatření je 2 roky od začátku platnosti *Koncepce na období 2016 až 2020*, bude tedy povinný pro výsledky vykazované za rok 2018.

ORCID poskytuje autorům mezinárodní, jednoznačný a trvalý identifikátor a automaticky propojuje všechny jejich pracovní aktivity a vědecké výstupy. Registrací je autorovi přidělen unikátní 16místný numerický identifikátor (např. 0000-0001-5109-3700) a založen profil, ve kterém může spravovat záznamy svých publikací, projektů nebo jiné odborné činnosti. ORCID je možné propojit s identifikátory Web of Science (ResearcherID) a Scopus (AuthorID).

18. září byl zahájen unifikovaný proces zavedení ORCID na UPa, tzn., že se jednotlivé profily ORCID propojily s Centrálním registrem UPa (dále CR). Uživatelé, kteří propojili svůj ORCID profil s CR, mají identifikátor ORCID ID uvedený ve svém profilu na intranetu UPa a na základě tohoto propojení se ORCID ID přenesl také do číselníku osob v OBD.

10. října 2018 mělo ORCID zaregistrovaný a zároveň propojený s CR celkem 312 osob. 16. listopadu 2018 už to bylo 512 osob. K 6. 2. 2019 bylo zaregistrováno a propojeno 834 profilů ORCID (v počtu jsou zahrnuti akademičtí a vědecktí pracovníci na hlavní pracovní poměr a doktorandi).

1.11 Další činnost

Spolupráce s Centrem pro etiku

V druhé polovině roku 2018 byla oficiálně otevřena oborová čítárna se studovnou v rámci projektu *Centrum pro etiku jako studium hodnoty člověka*. I nadále pokračovaly masivní nákupy literatury. UK zpracovala pro CE téměř 2 tis. nových přírůstků.

Spolupráce s Krajskou knihovnou Pardubice (KK)

V říjnu se vedoucí knihovny účastnila schůzky s ředitelkou KK paní Radomírou Kodetovou. Byla dohodnuta spolupráce týkající se vydávání tzv. společného průkazu pro čtenáře z veřejnosti a sdílení biblioboxů. Více viz Plán činnosti pro rok 2019 v bodu 2.10.

Spolupráce s firmou GTS

S GTS byla uzavřena smlouva a od září začaly knihovnice sloužící u výpůjčního pultu vydávat studentům ISIC karty a revalidační známky.

Nové regály ve skladu

Do suterénního skladu byly zakoupeny další regály, které budou využity pro neustále se rozšiřující absenční

fond (starší, tolik nepůjčované signatury) a pro závěrečné práce. Rozvolnění fondu umístěného ve skladu proběhne v letních měsících.

Exkurze

Během roku 2018 se uskutečnilo celkem 16 exkurzí pro zahraniční delegace, studenty středních škol a zájemce o studium v rámci dnů otevřených dveří jednotlivých fakult.

1.12 Zaměstnanci

V červenci odešla na mateřskou dovolenou Bc. Martina Vichová. Na sekretariátu ji až do ledna 2019 zastupovala paní Gabriela Novotná. 30. 1. 2019 se na místo sekretářky po rodičovské dovolené vrátila paní Markéta Cymorková.

V srpnu byla ukončena spolupráce s paní Vlastou Švarcovou, která vypomáhala na pobočce knihovny na FR v Litomyšli. Její povinnosti převzala paní Helena Vomáčková (uzavřena DPČ na dobu neurčitou). Dohoda o provedení práce s paní Evou Svobodovou na výpomoc na pobočce na FZS byla prodloužena na další rok.

Mgr. Petra Zaninová 31. 10. 2018 úspěšně ukončila rekvalifikační kurz Národní knihovny ČR zaměřený na katalogizaci a získala osvědčení o absolvování.

2 Plán činnosti pro rok 2019

2.1 Nákup informačních zdrojů

V roce 2019 budou všechny elektronické informační zdroje (EIZ) pořízené z projektů OP VaVpI, tedy nejen z projektu ChemEIZ, ale i z dalších čtyř projektů, kde je UPa partnerem, opět financovány v rámci udržitelnosti ze zdrojů UPa. Na tyto zdroje nelze využít žádný navazující program ze strukturálních fondů. Celkem se jedná o devět zdrojů v ceně téměř 7 mil. Kč. Proběhnou opět jednání, ve kterých bude dohodnuto, jakou částí se na udržitelnosti bude podílet rozpočet knihovny a jakou případně rozpočty fakult či univerzity. Drtivá většina EIZ hrazených z vlastních prostředků UPa a částečně dotovaných z programu LR byla zahrnuta do projektu *CzechELib: národní centrum pro pořizování, správu a využívání elektronických informačních zdrojů* (OP VVV). V r. 2019 nebude knihovna nadále předplácet pouze zdroj Literature Online, jehož udržitelnost skončila k 31. 12. 2018 a který dlouhodobě vykazoval extrémně nízké využití.

Předplatné tištěných periodik bude nadále optimalizováno podle reálného využití.

Nákupy knih z rozpočtu UK budou realizovány průběžně podle profilu fondu a podle požadavků z fakult na zajišťování základní a doporučené studijní literatury. V souvislosti s výzvami OP VVV, tzv. ESF II a ERDF II projekty, byly fakulty požádány, aby veškerý nákup literatury či elektronických informačních zdrojů konzultovaly s knihovnou. Zároveň obdržely přehledy EIZ, které by bylo možné z těchto projektů pořídit. Bude se stále pracovat na zlepšení spolupráce garantů jednotlivých oborů s akvizitery. Nákupy z projektových finančních zdrojů budou realizovány v souladu s [pravidly](#) uvedenými na intranetu.

2.2 Obnova technického vybavení knihovny

V r. 2019 bude černobílý kopírovací stroj Océ nahrazen barevným multifunkčním zařízením (kopírka, tiskárna, skener v jednom; formát A3). Dva knižní skenery budou doplněny třetím zařízením s modernější technologií snímání.

2.3 Migrace vyhledávače Primo

Discovery vyhledávač Primo byl doposud hostován na serverech Univerzity Karlovy. Koncem r. 2018 byla uzavřena smlouva se společností Ex Libris o provozu Prima na dalších 5 let a zároveň o jeho migraci do cloudu Ex Libris.

Napojení na Citace PRO je funkční v anglické verzi rozhraní. V r. 2019 bude zprovozněno i v české verzi.

2.4 Rozvolnění absenčního fondu ve skladu

V letních měsících proběhnou přesuny fondu v rámci suterénního skladu. Do signatury 40000 budou vyřazovány duplikáty titulů a od 40001 bude literatura přesouvána do nových regálů. Dojde k rozvolnění fondu a vytvoření místa pro tu část absenčního fondu, která je z důvodu snížené půjčovnosti a zastaralosti průběžně přesouvána do skladu.

2.5 Odevzdávání bakalářských a diplomových prací

Na zasedání Knihovnické rady dne 20. února bude otevřena diskuze o ukončení povinnosti odevzdávání

papírových verzí bakalářských a magisterských prací. Záležitost bude dále projednána mj. i na úrovni proděkanů fakult a výsledkem by měla být nová směrnice nahrazující Směrnici č. 9/2012 *Pravidla pro zveřejňování závěrečných prací a jejich základní jednotnou formální úpravu*.

2.6 Rozvoj Digitální knihovny (DK)

V roce 2019 budou pokračovat práce na propojení OBD a DK, zejména je třeba se zaměřit na větší automatizaci některých činností (např. problematika licencí Creative Commons, úvodní stránky plných textů podle požadavků jednotlivých vydavatelů).

Ve spolupráci s CITS bude pokračovat implementace vědeckého identifikátoru ORCID iD a bude zahájen proces získání certifikátu trvalého úložiště.

2.7 Podpora publikační činnosti a otevřeného přístupu (OA) k publikovaným vědeckým článkům

V r. 2019 bude průběžně poskytována podpora mj. těmto skupinám uživatelů:

- a) akademickým pracovníkům a doktorandům při vkládání výsledků do OBD, se zaměřením na dodržování povinností uvedených ve Směrnici č. 2/2015. Každý týden budou pravidelně prováděny importy bibliografických záznamů z Web of Science do zásobníku v OBD, odkud je mohou autoři přebírat;
- b) řešitelům projektů v programu Horizont 2020, s ohledem na plnění povinností OA k publikacím.

V souvislosti s problematikou tzv. predátorských časopisů budou nadále nabízeny konzultace. Doposud konzultace probíhaly na základě individuálně sjednaných konzultací, případně prostřednictvím e-mailu. Plánuje se rozšíření těchto konzultací na službu, která bude fungovat přes formulář na webových stránkách UK.

Webové stránky UK věnované podpoře VaV budou i nadále aktualizovány.

Pozn.: S ohledem na skutečnost, že u projektů z programu Horizont 2020, [které vzešly z výzev vyhlášených po 26. červenci 2016](#), jsou řešitelé povinni zveřejňovat i výzkumná data, bylo by žádoucí vybudovat na UPa datový repozitář, kam by tato data mohla být ukládána.

2.8 Příprava zdrojových dat z oblasti publikací pro hodnocení akademických pracovníků

Průběžně bude porovnáván číselník zdrojů v OBD oproti databázím Web of Science a Scopus, se zaměřením na správné ISBN a ISSN zdroje. U záznamů výsledků typu J a D bude prováděna kontrola polí UT WOS a EID Scopus a chybějící čísla budou doplňována.

2.9 Spolupráce s Centrem pro etiku

V r. 2019 bude knihovna nadále zpracovávat literaturu pro CE (příjem, kontrola, katalogizace jmenná i věcná, štítky). Věcná katalogizace bude probíhat dvoukolejně – kniha bude opatřena jak MDT, tak stavěcím znakem vytvořeným speciálně pro řazení literatury v čítárně CE. Výpůjčky budou realizovány ve spolupráci se službou u výpůjčního pultu v UK.

2.10 Spolupráce s Krajskou knihovnou Pardubice (KK)

V průběhu roku 2019 se přestanou vydávat papírové společné průkazy s fotografií a budou nahrazeny plastovými kartami s čárovým kódem a bez fotografie. Výrobu zajistí KK. Po projednání s magistrátem a městskými knihovnami bude společný průkaz KK-UPa platit i v městských knihovnách a stejně tak společný průkaz krajské knihovny s knihovnami městskými v UK.

Dále bude zahájena spolupráce ohledně vracení knih do biblioboxů – knihy z UK se budou moci vracet do biblioboxů KK, které jsou rozmístěny po městě, a knihy KK se budou moci vracet do biblioboxu UK. 2x týdně bude biblioboxy objíždět auto KK a knihy rozvážet.

2.11 Informační vzdělávání uživatelů

I v roce 2019 budou realizovány semináře ve struktuře, která se osvědčila v předchozích letech – tzn. ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími. Semináře budou opět určeny především studentům 1. ročníků, bakalantům a diplomantům. Do nabídky budou zařazena i školení práce s bibliografickým manažerem Citace PRO a semináře zaměřené na citování a citační etiku vůbec. Plánuje se zařazení seminářů zaměřených na formální úpravu závěrečné práce. Nadále bude pokračovat osvěta v oblasti publikování v režimu „open access“.

2.12 Celoživotní vzdělávání pracovníků knihovny

Pracovníci knihovny budou vyjíždět na semináře a workshopy organizované AKVŠ a zúčastňovat se vhodných školení na půdě UPa. I nadále budou pokračovat úspěšné kurzy angličtiny.

V květnu se Mgr. Petra Zaninová opět zúčastní týdenní stáže v rámci Erasmus Staff Week.

3 Přílohy

3.1 Finanční náklady

Nákup informačních pramenů	Částka v tis. Kč
Periodika v tištěné formě	258
Knihy	283
Elektronické informační zdroje	10 701
Celkem	11 242

Provozní náklady	Částka v tis. Kč
Spotřební materiál a DHM	274
Servisní smlouvy na software	118
Poplatky za MVS	6
Ostatní služby	40
Cestovné, vložné na konference, poplatky za členství v AKVŠ, LIBER a ORCID	190
Energie (elektřina + voda)	268
Bankovní poplatky a kurzové ztráty	83
Celkem	979

Náklady na zaměstnance	Částka v tis. Kč
Mzdové náklady	5 463
Zdravotní a sociální pojištění	1 863
Zdravotní prohlídky, příspěvek na stravování	74
Celkem	7 400

Příjmy	Částka v tis. Kč
Tržby za kopírování a tisk, poplatky za upomínky, registrace a náhrady za ztráty	425
Dar Elektrárny Opatovice, a. s.	250
Celkem	675

3.2 Fondy

Stav knihovního fondu k 31. 12. 2018: **216 569** jednotek.

	Přírůstky: počet svazků	Úbytky: počet svazků
Knihovní jednotky	5 261	3 076
Vysokoškolské práce	1 616	0
Celkem	6 877	3 076

Předplácená periodika	Zahraniční	Česká
Tištěná	30	199
Elektronická	166	0
Celkem	196	199

3.3 Služby

Uživatelé zaregistrovaní k 31. 12. 2018		5 062
Počet absenčních výpůjček (včetně prodloužení)		90 527
Celkový počet návštěvníků knihovny		55 332
v tom	v UK Studentská	49 463
	v pobočce na FR v Litomyšli	1 853
	v pobočce na FZS	4 016

Realizovaná meziknihovní výpůjční služba

Požadavky našich uživatelů		1 549
v tom	Vyřízeno výpůjčkou	263
	Vyřízeno kopiemi	1 286
Požadavky jiných knihoven		154
v tom	Vyřízeno výpůjčkou	90
	Vyřízeno kopiemi	64

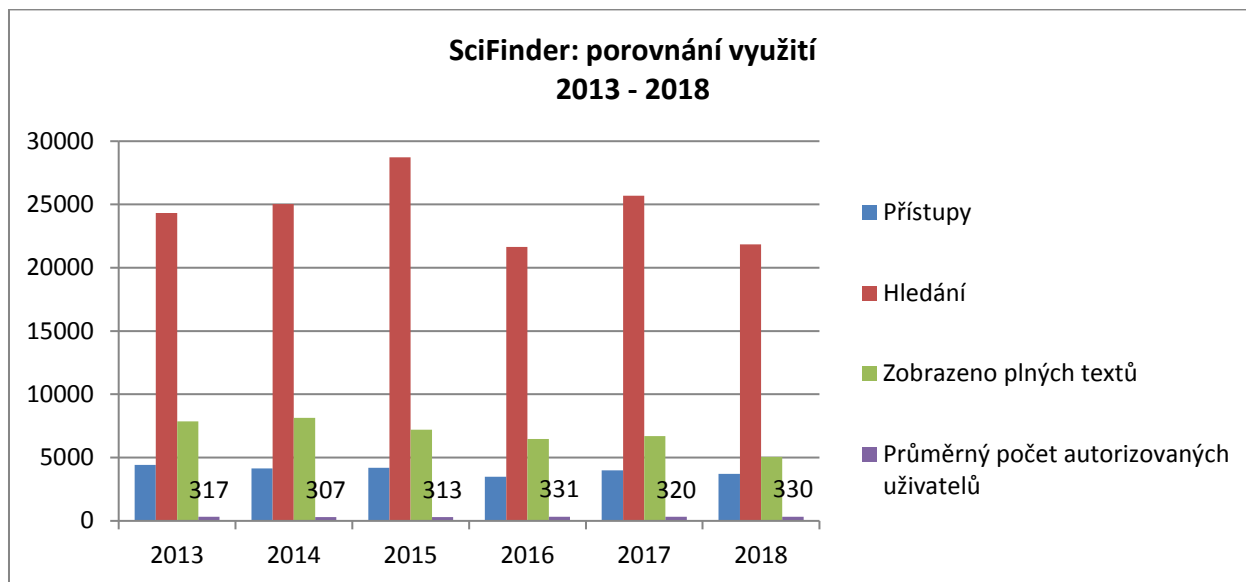
3.4 Kvalifikační struktura pracovníků

Celkem pracovníků			19	
v tom	s VŠ vzděláním v oboru knihovnictví	4	se SŠ vzděláním v oboru knihovnictví	5
	s VŠ vzděláním v jiném oboru	5	se SŠ vzděláním v jiném oboru	5

3.5 Statistiky využívání EIZ

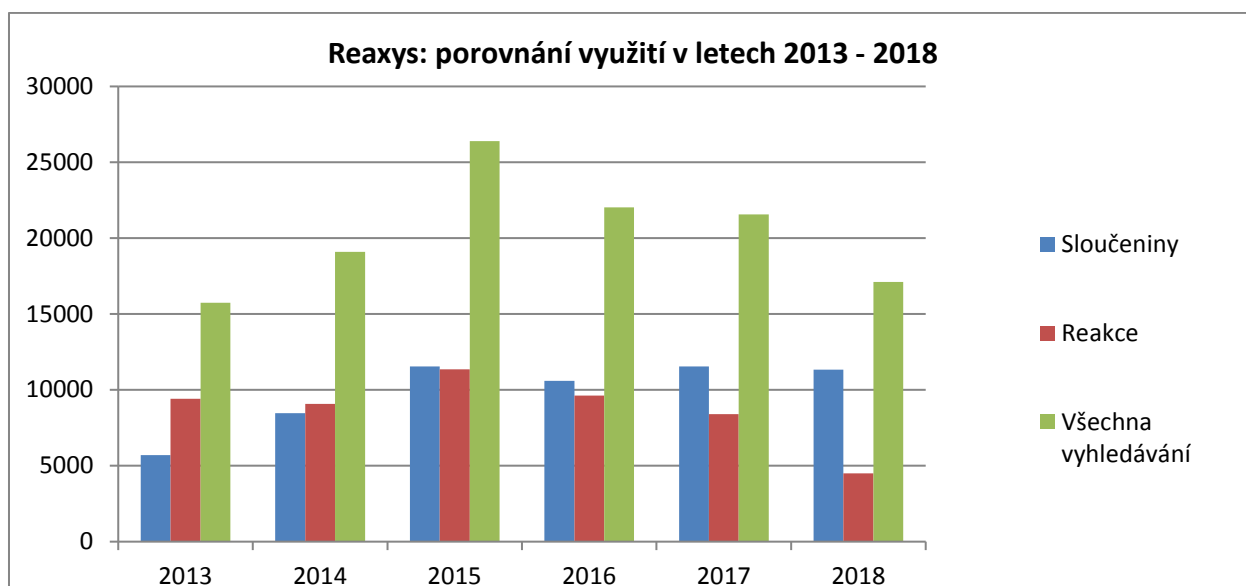
3.5.1 SciFinder

V roce 2018 bylo realizováno celkem 3 706 přístupů a průměrný čas strávený v databázi činil 73 minut. K 31. 12. 2018 bylo v databázi registrováno 353 aktivních uživatelů. Aktualizace registrovaných uživatelů je prováděna průběžně, automaticky a těm, kteří jsou více než rok neaktivní, je registrace zrušena. Celkový počet všech zadaných rešeršních dotazů dosáhl počtu 21 838.

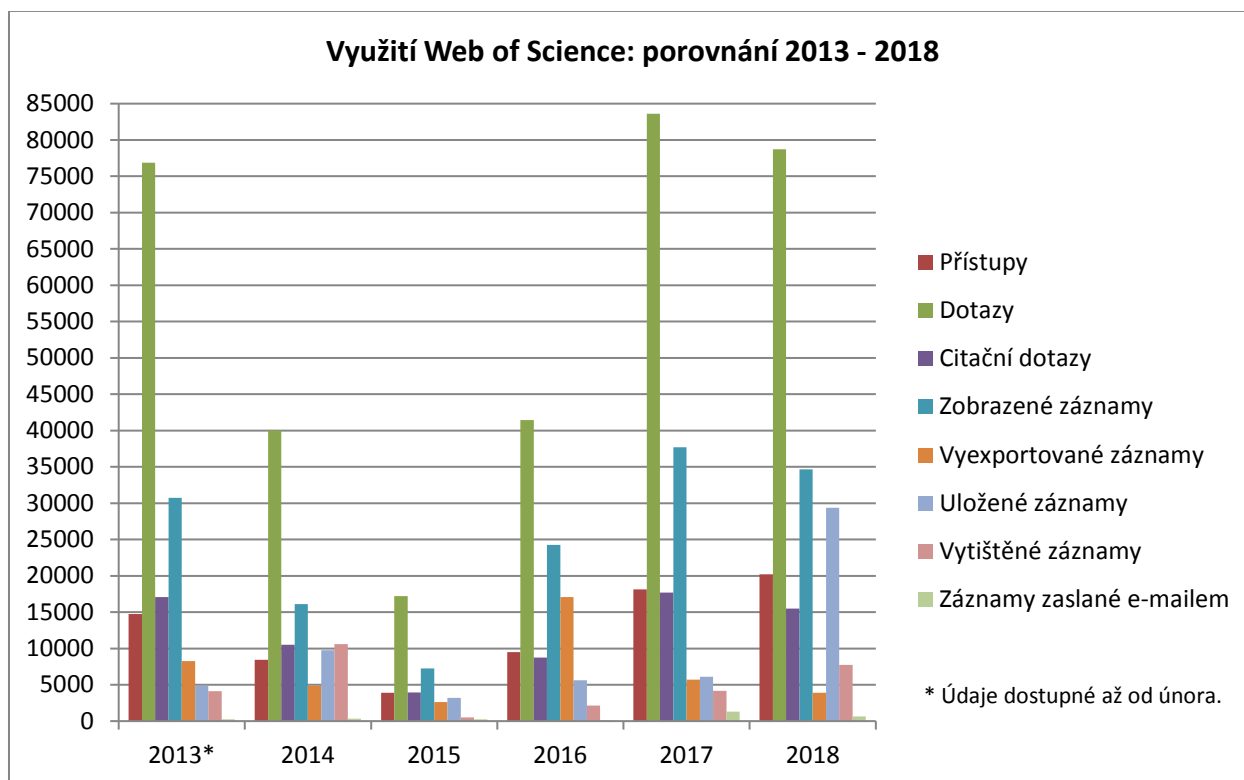
3.5.2 Reaxys

Využití databáze Reaxys v roce 2018 opět pokleslo, a to zejména v počtu vyhledávání reakcí. Bylo realizováno 17 121 rešeršních dotazů. Databáze je využívána především pro hledání reakcí a sloučenin. Proti databázi SciFinder je jen velmi málo používána pro vyhledávání bibliografických citací.

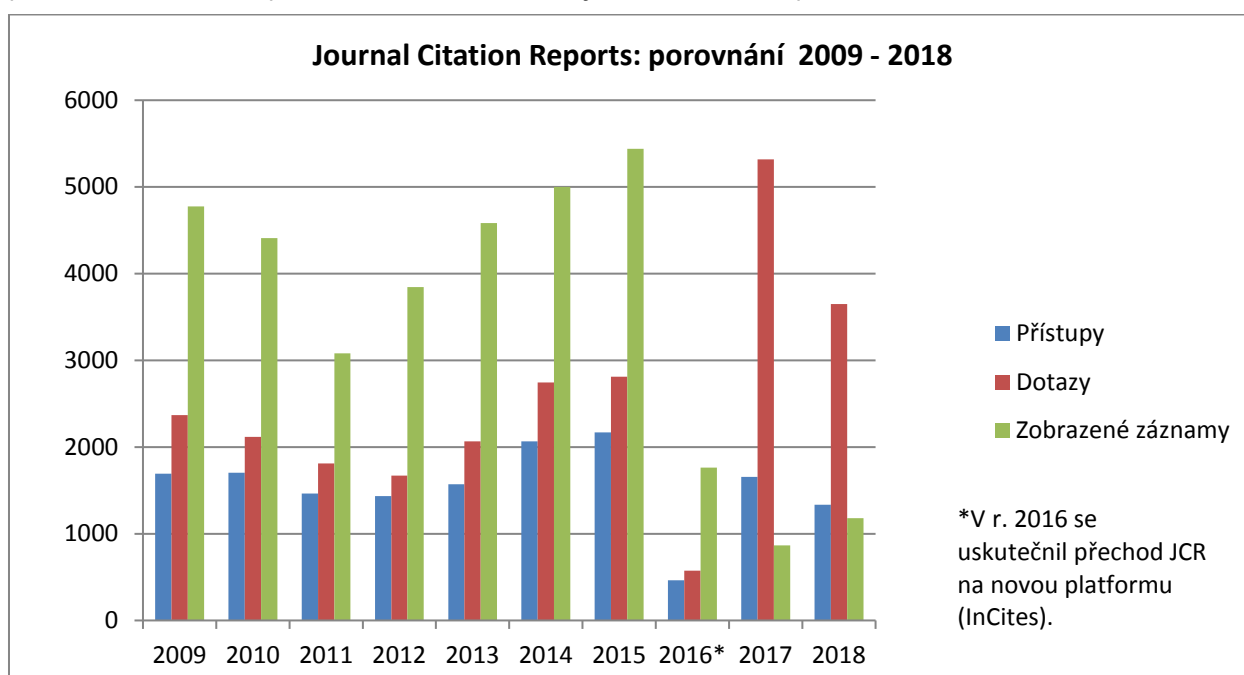
3.5.3 Web of Science

Přístupy do databáze Web of Science v r. 2018 vzrostly oproti přecházejícímu roku téměř o dva tisíce, ale počet vyhledávaných dotazů se o pět tisíc snížil.

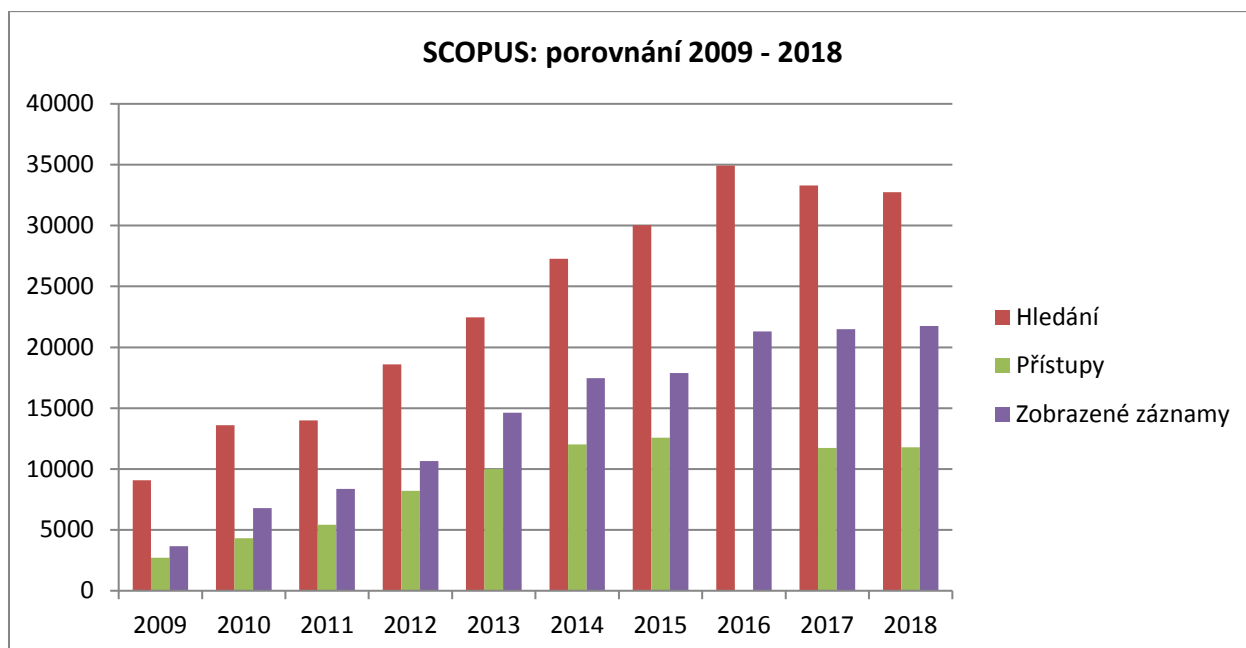
3.5.4 Journal Citation Reports

Využití Journal Citation Reports se v r. 2018 oproti roku předchozímu snížilo, co se týče vyhledávaných dotazů, ale počet zobrazených záznamů mírně narostl. Nízké využití v r. 2016 a změna v rozložení je dána přechodem na novou platformu InCites, na které je databáze dostupná.

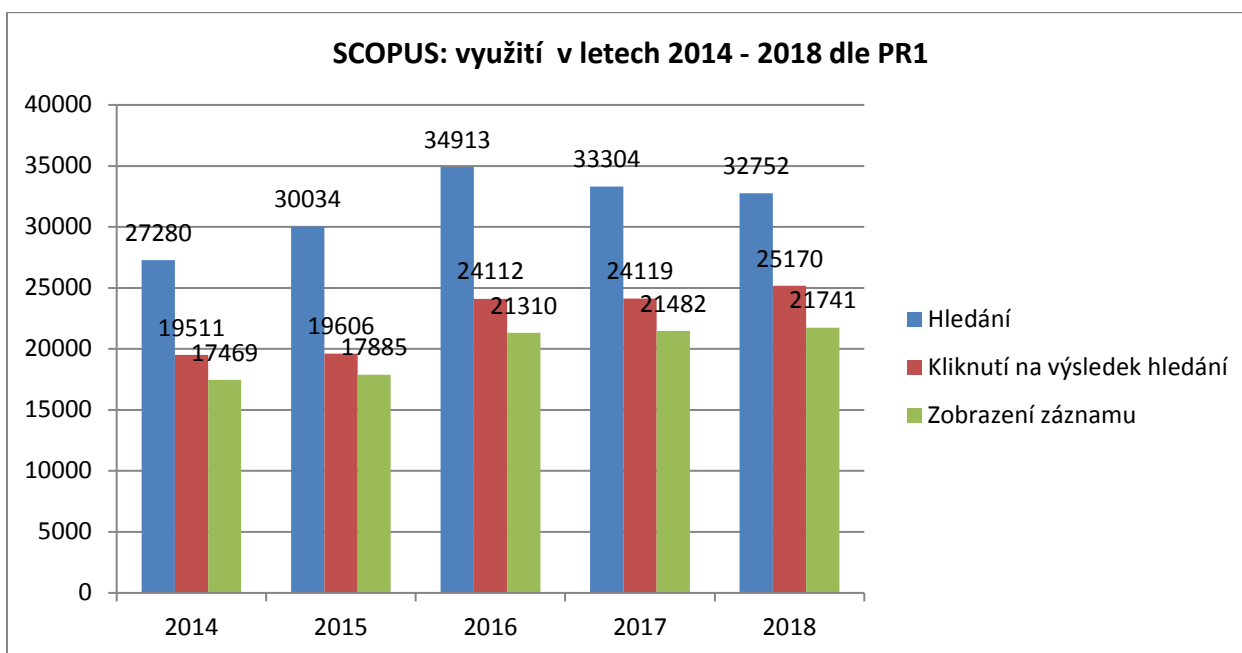
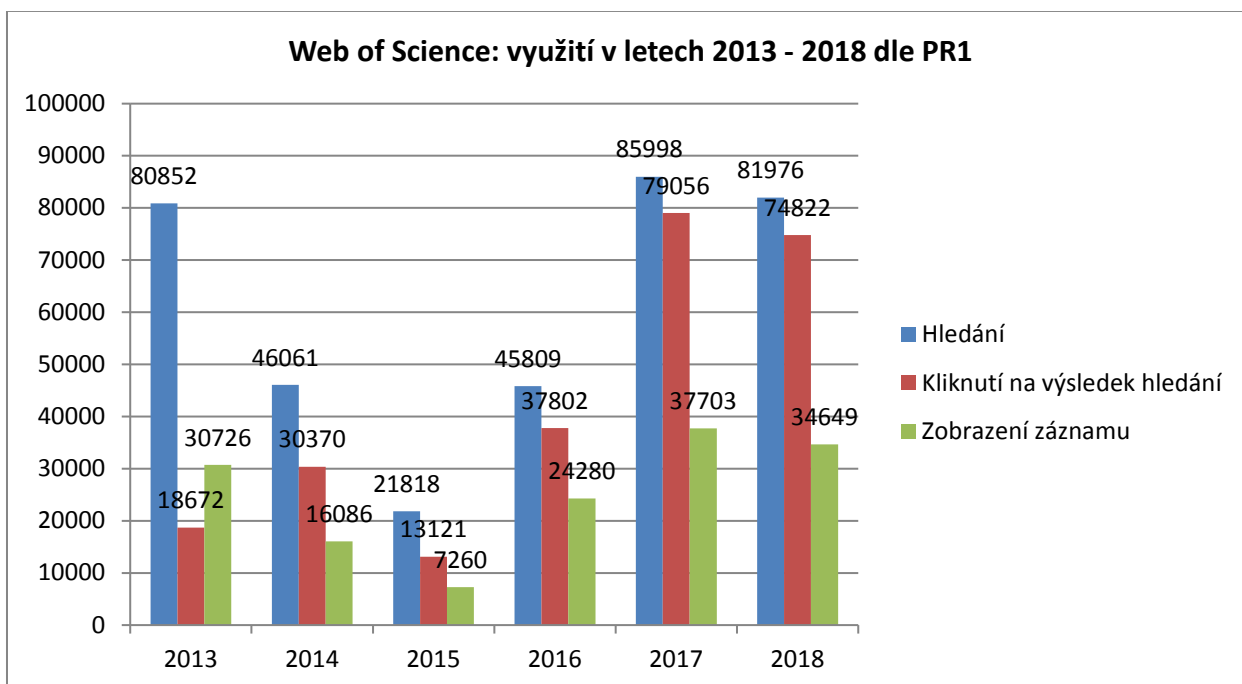
3.5.5 Scopus

Využití další citační databáze je zhruba ve stejné výši, jako bylo v minulém roce.

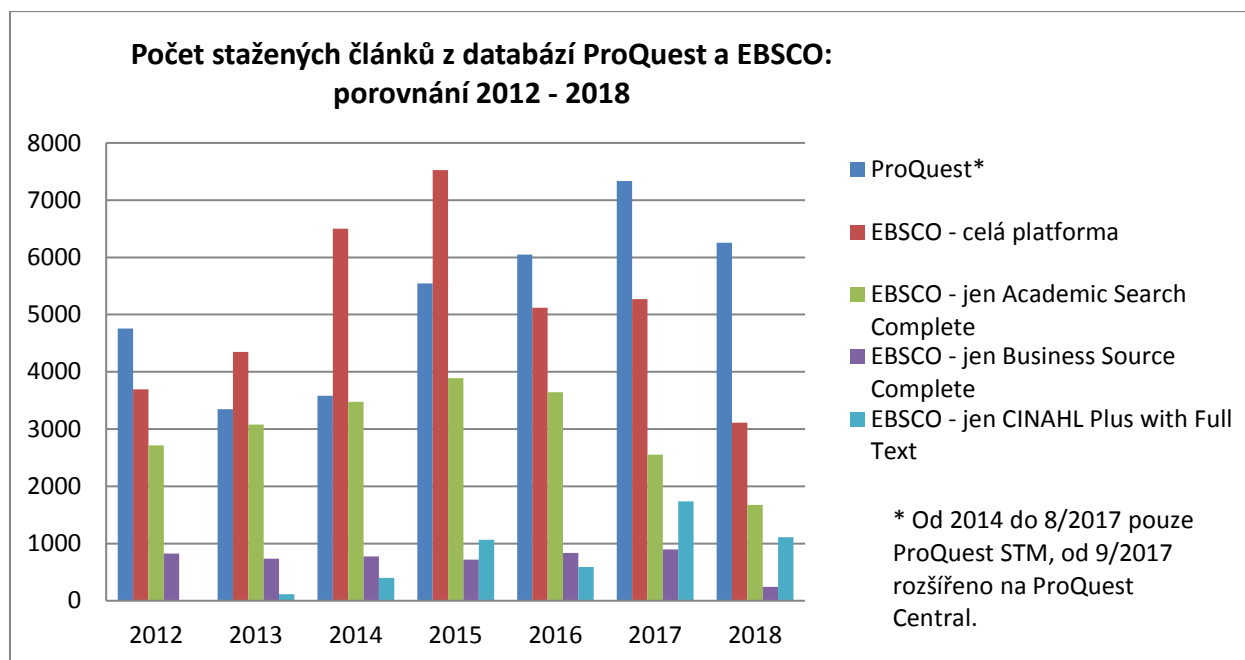
3.5.6 Porovnání využití Web of Science a Scopus

Databáze Web of Science je 2-3x využívanější než Scopus. Porovnání je založeno na datech ze statistické sestavy Platform Report 1 (standard COUNTER 4).

3.5.7 Multioborové databáze na platformě ProQuest a EBSCO

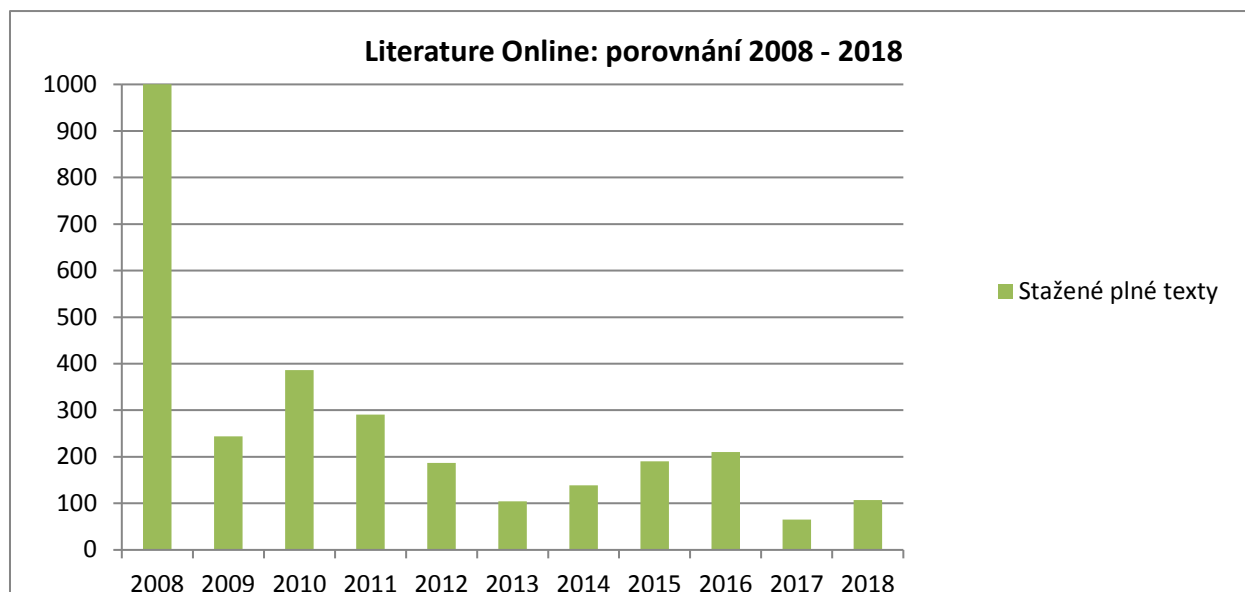
Databáze ProQuest Central byla v r. 2018 využívána dvojnásobně proti databázi EBSCO.

Pozn.: Platforma ProQuest zahrnovala od r. 2014 do srpna 2017 pouze zdroje z oblasti přírodních věd, techniky a medicíny. V srpnu 2017 byla v rámci projektu *Centrum pro etiku jako studium hodnoty člověka* předplacena kolekce *Humanities and Social Sciences*, a databáze tak byla rozšířena na ProQuest Central (jako v letech 2012-2013).

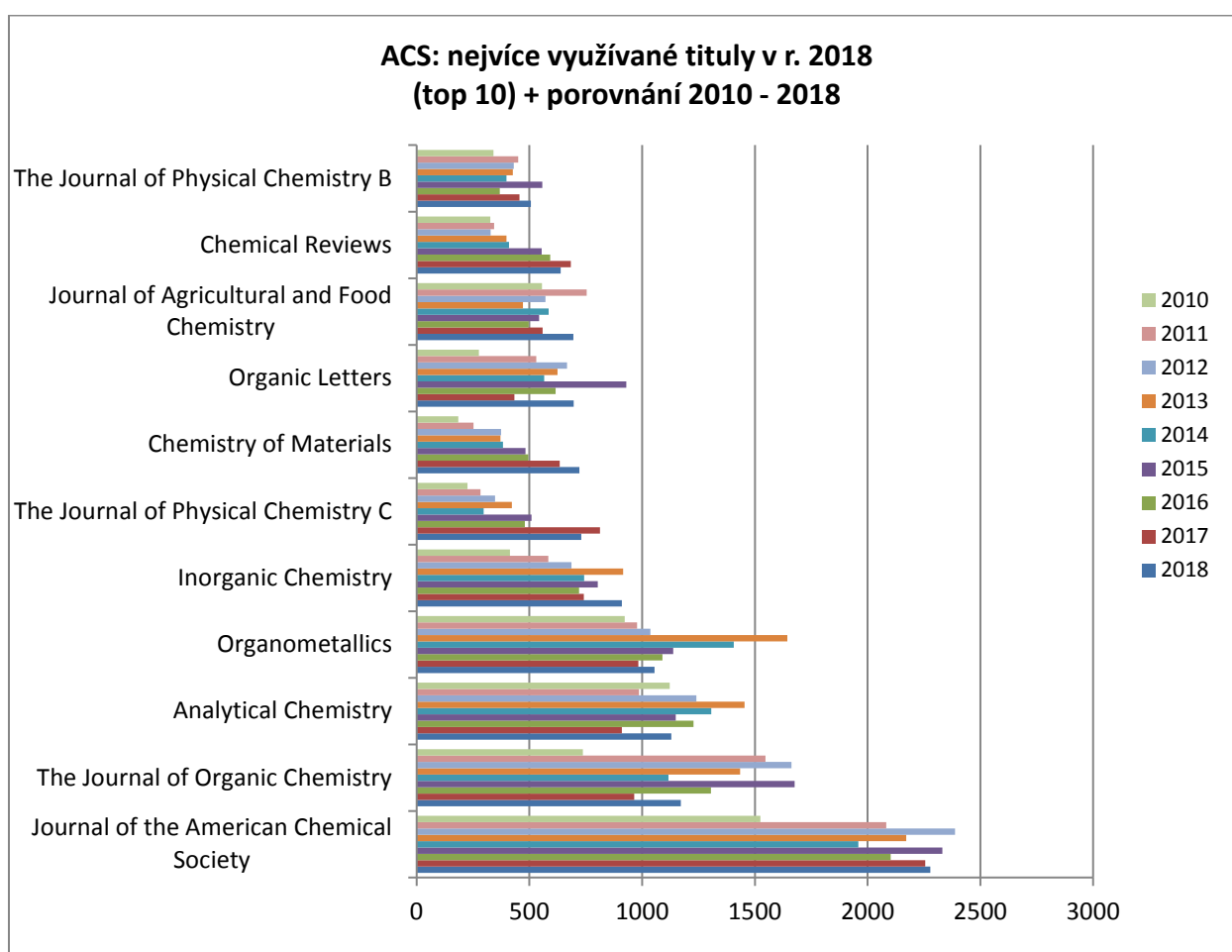
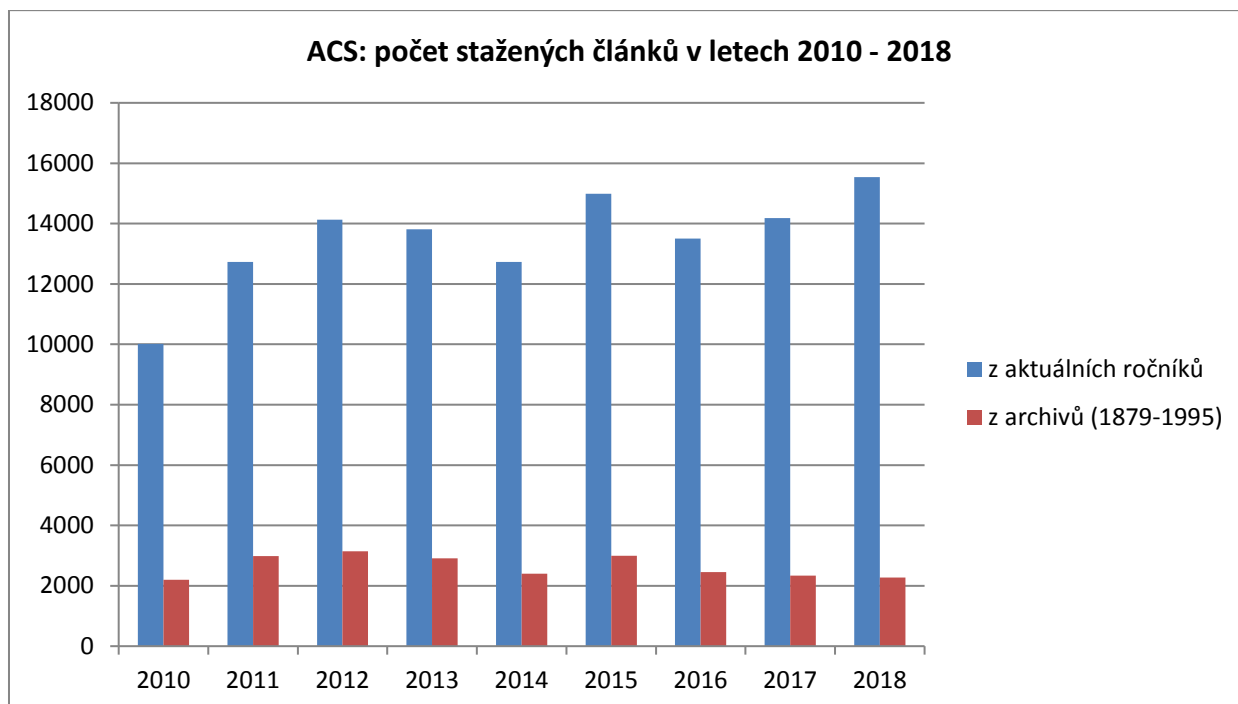
3.5.8 Literature Online

Předplatné databáze v rámci projektu skončilo k 31. 12. 2018. Vzhledem k dlouhodobému velmi nízkému využití se databáze již od r. 2019 předplácet nebude.

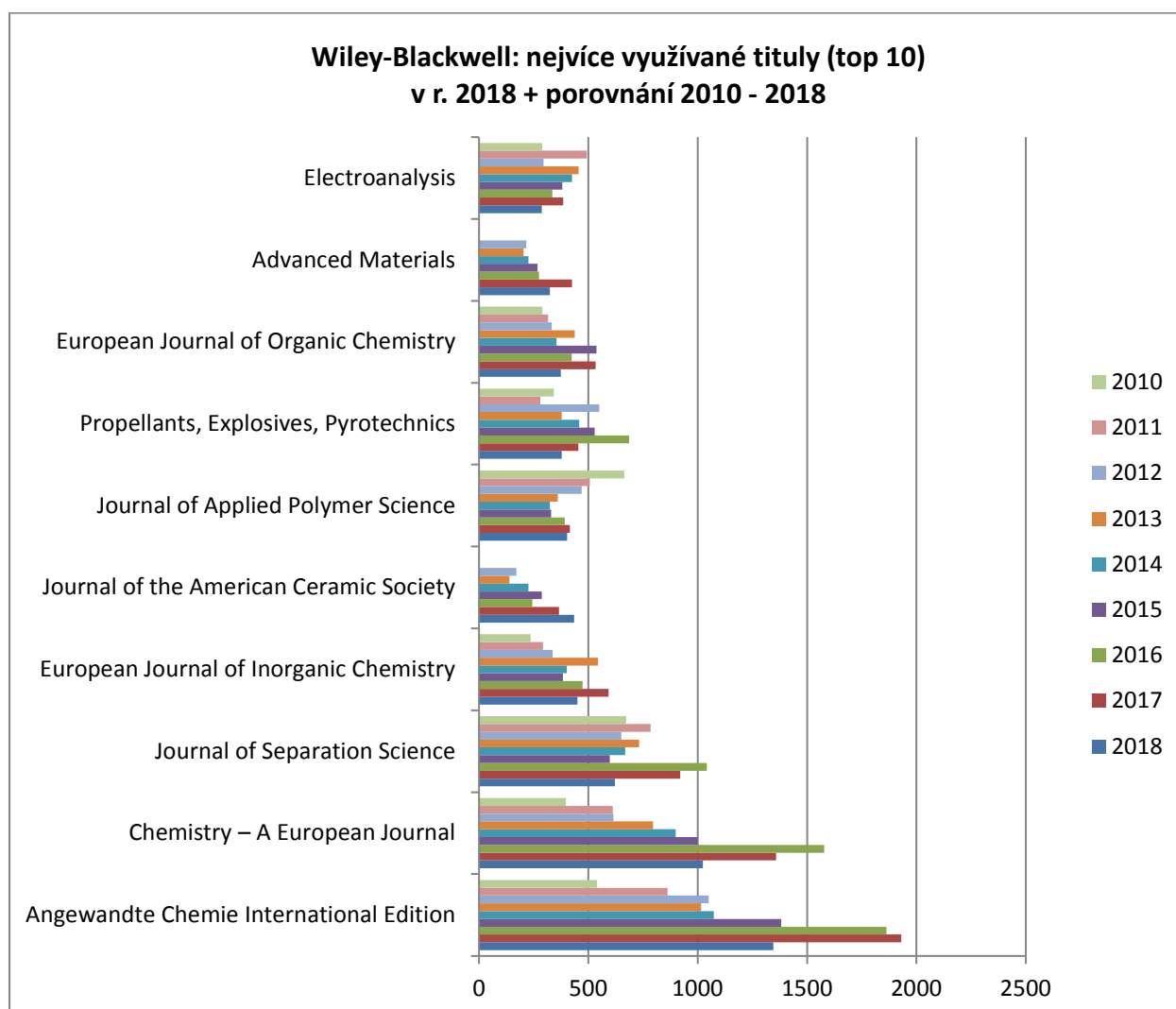
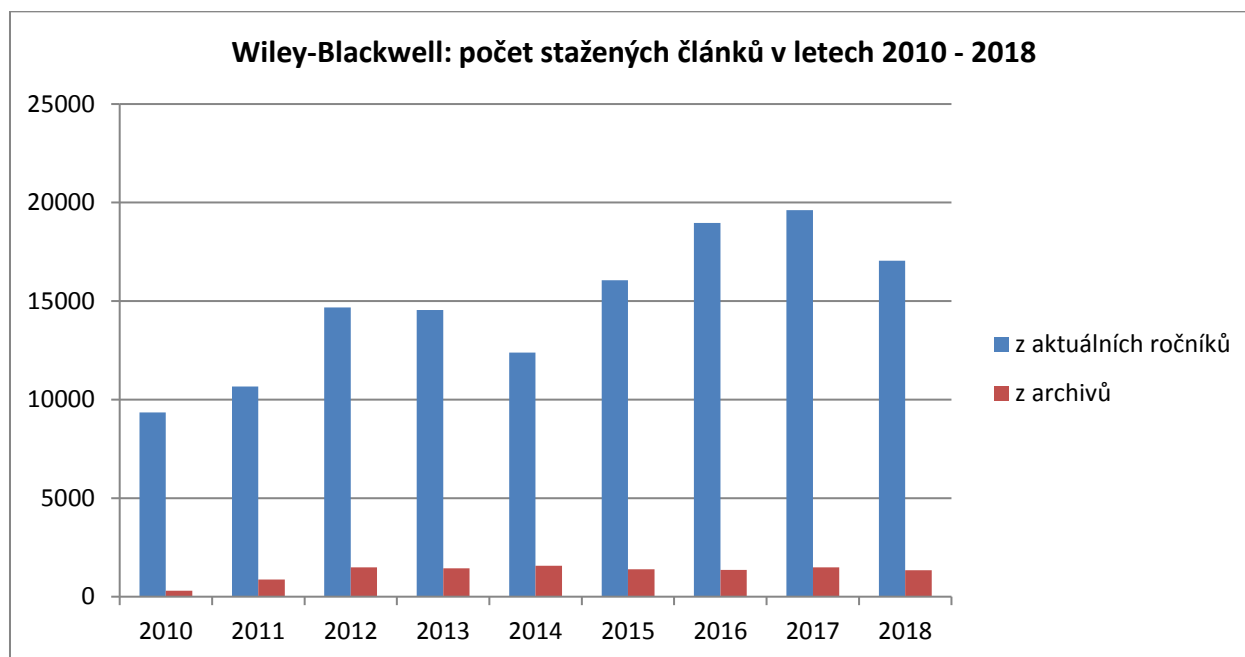

3.5.9 Elektronické časopisy

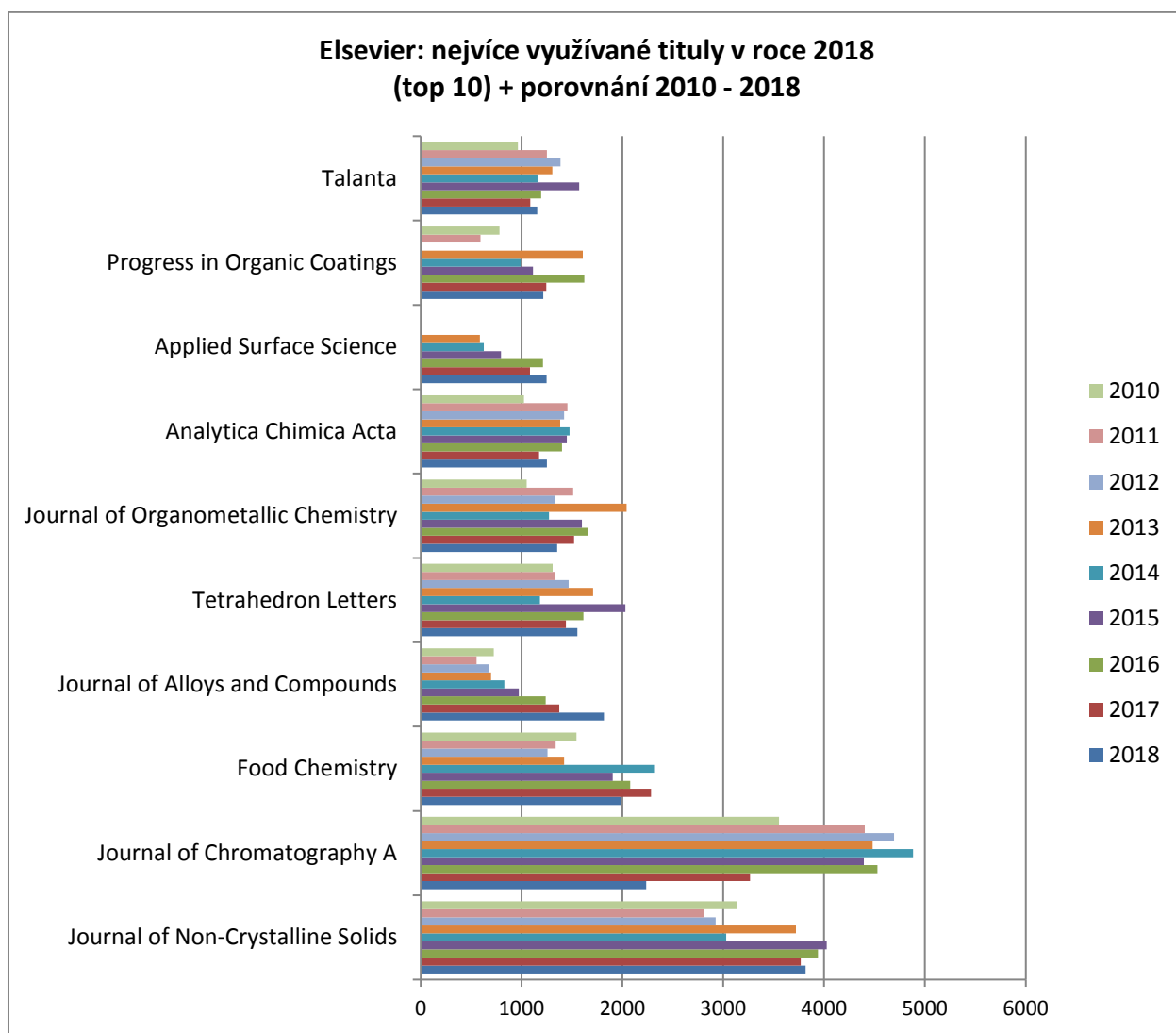
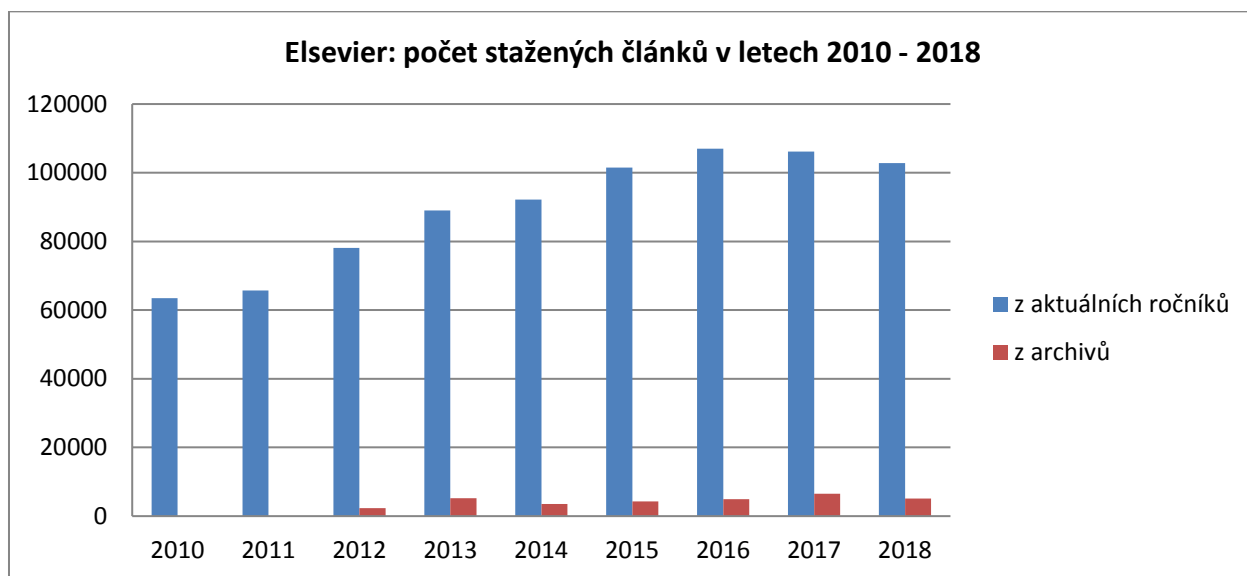
3.5.9.1 American Chemical Society

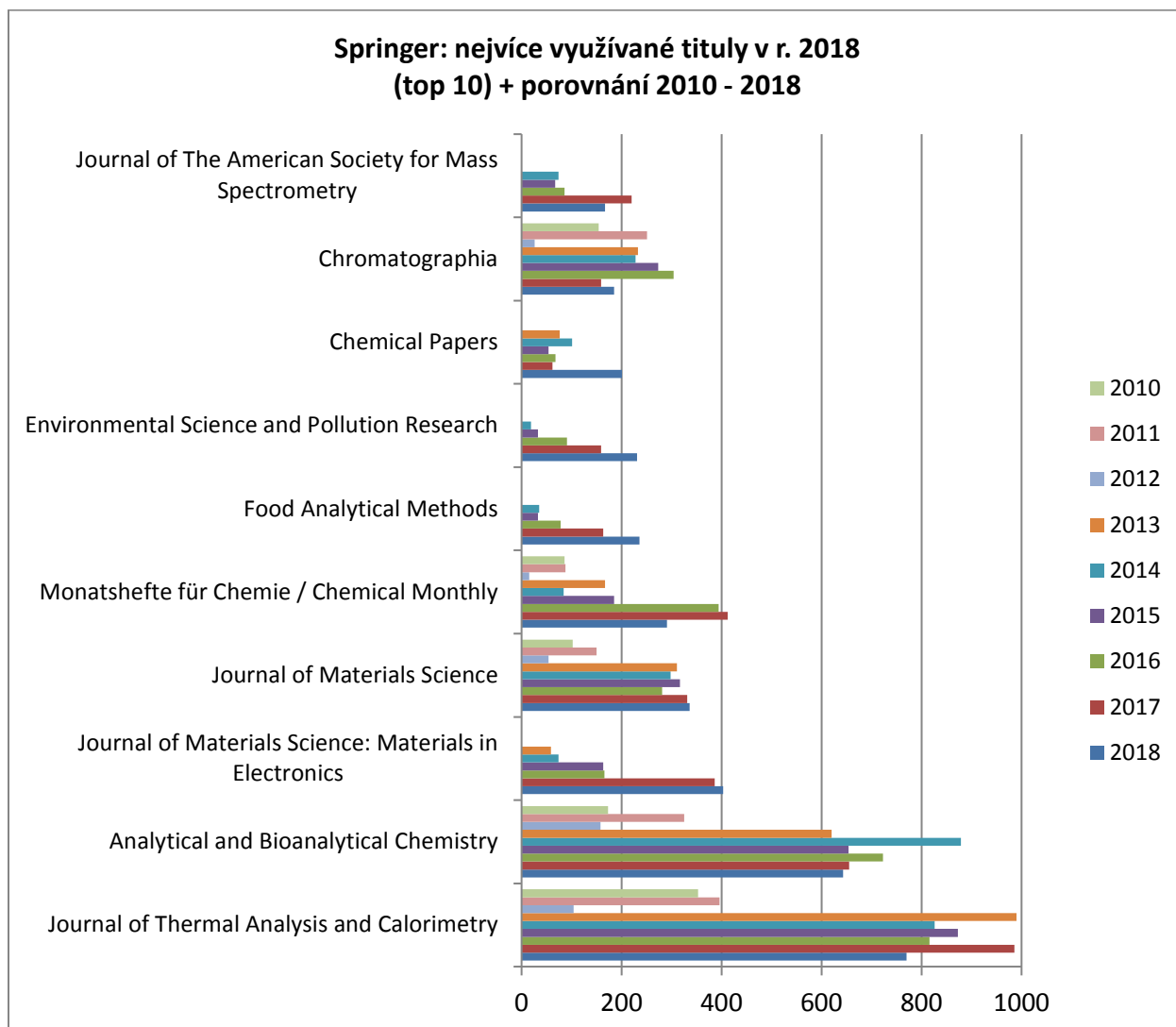
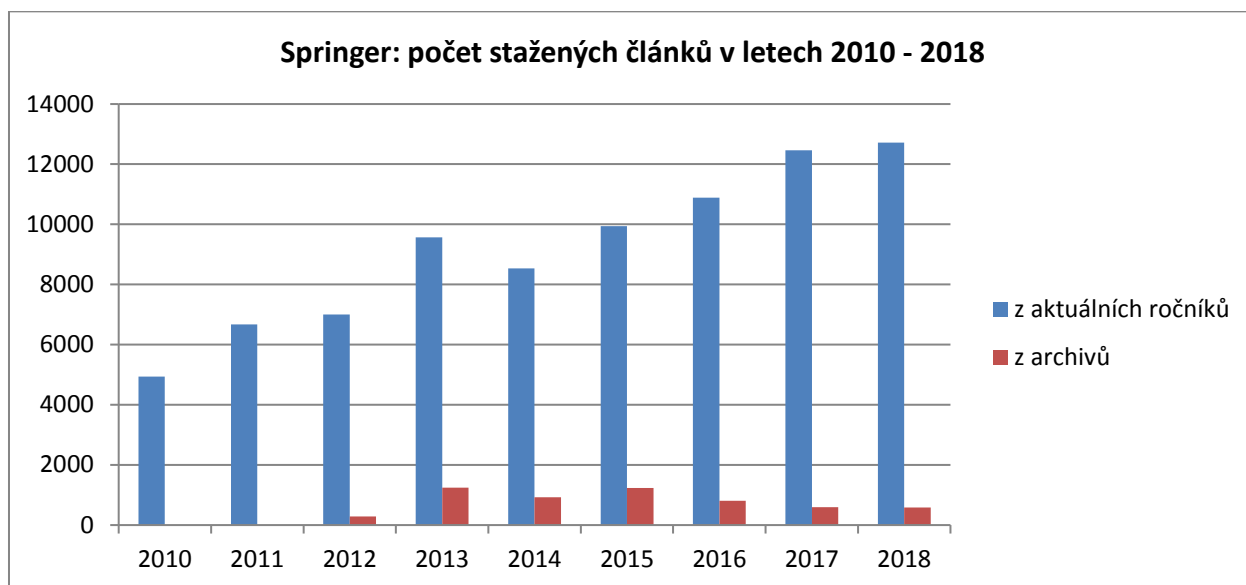
3.5.9.2 Wiley Online Library

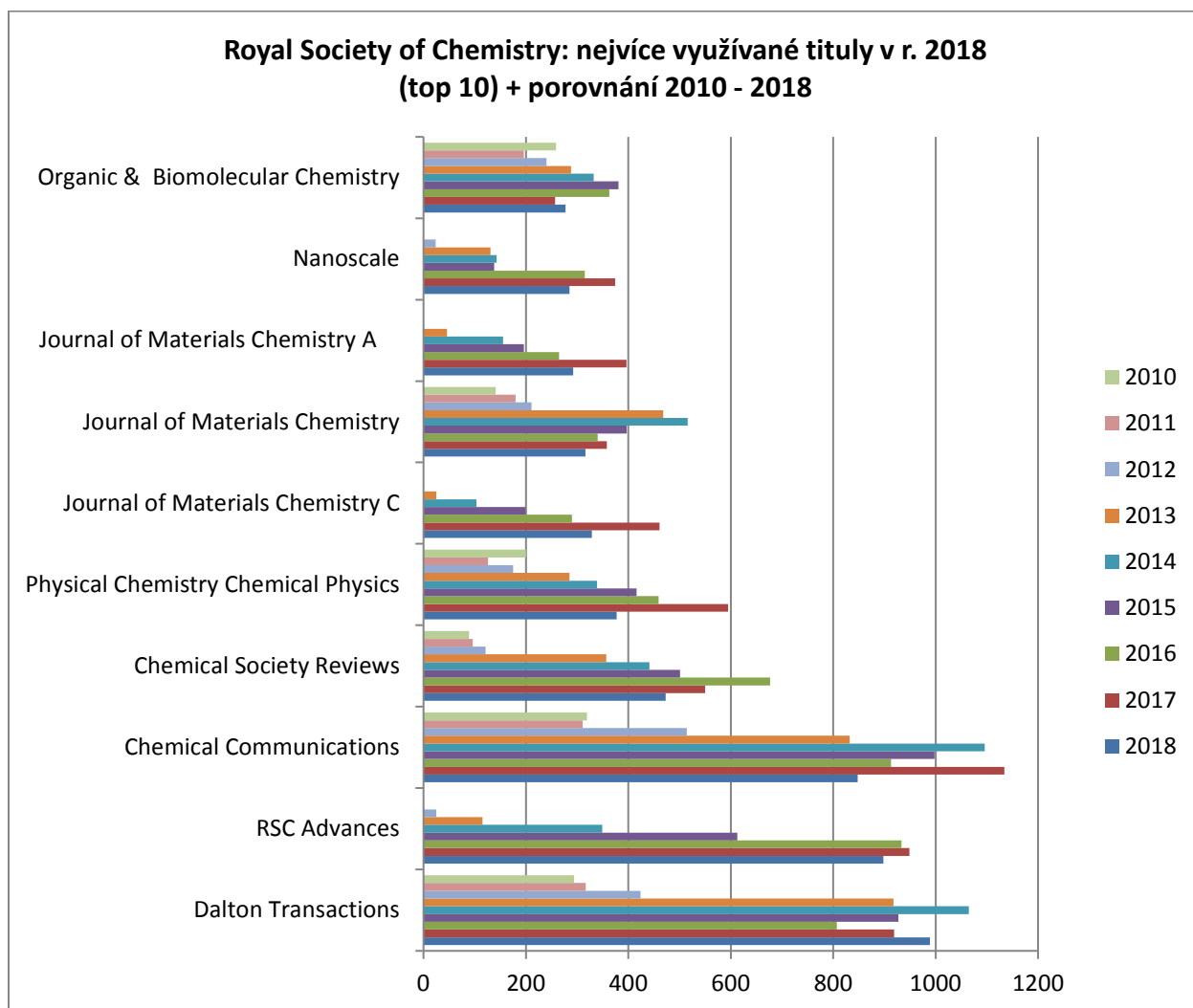
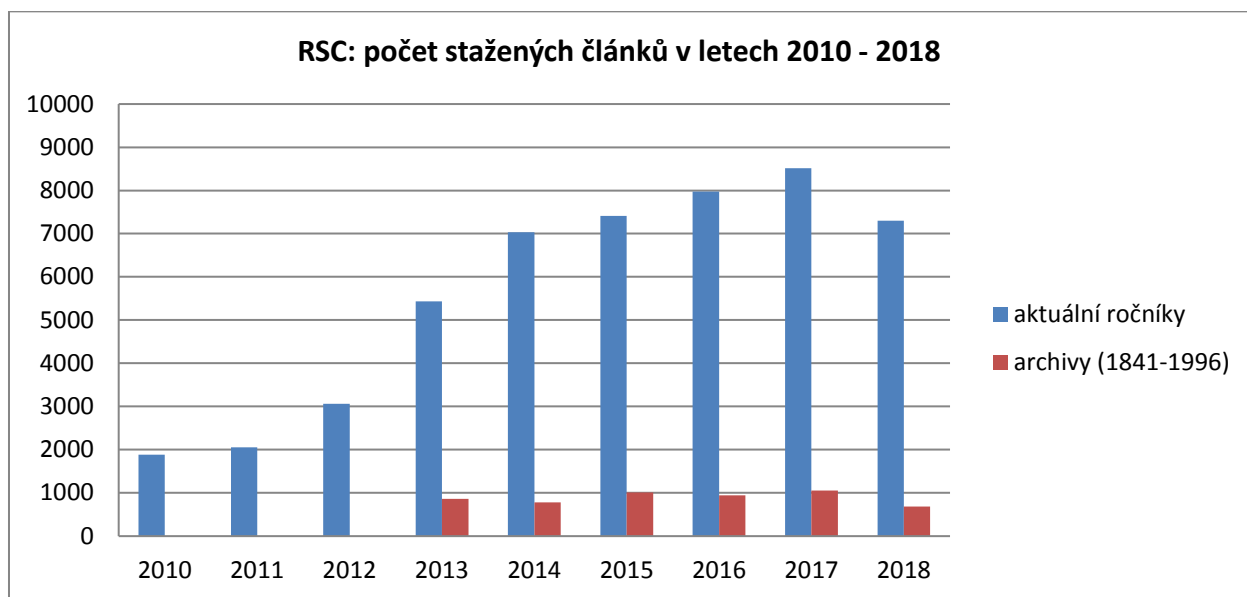
3.5.9.3 Elsevier – platforma ScienceDirect

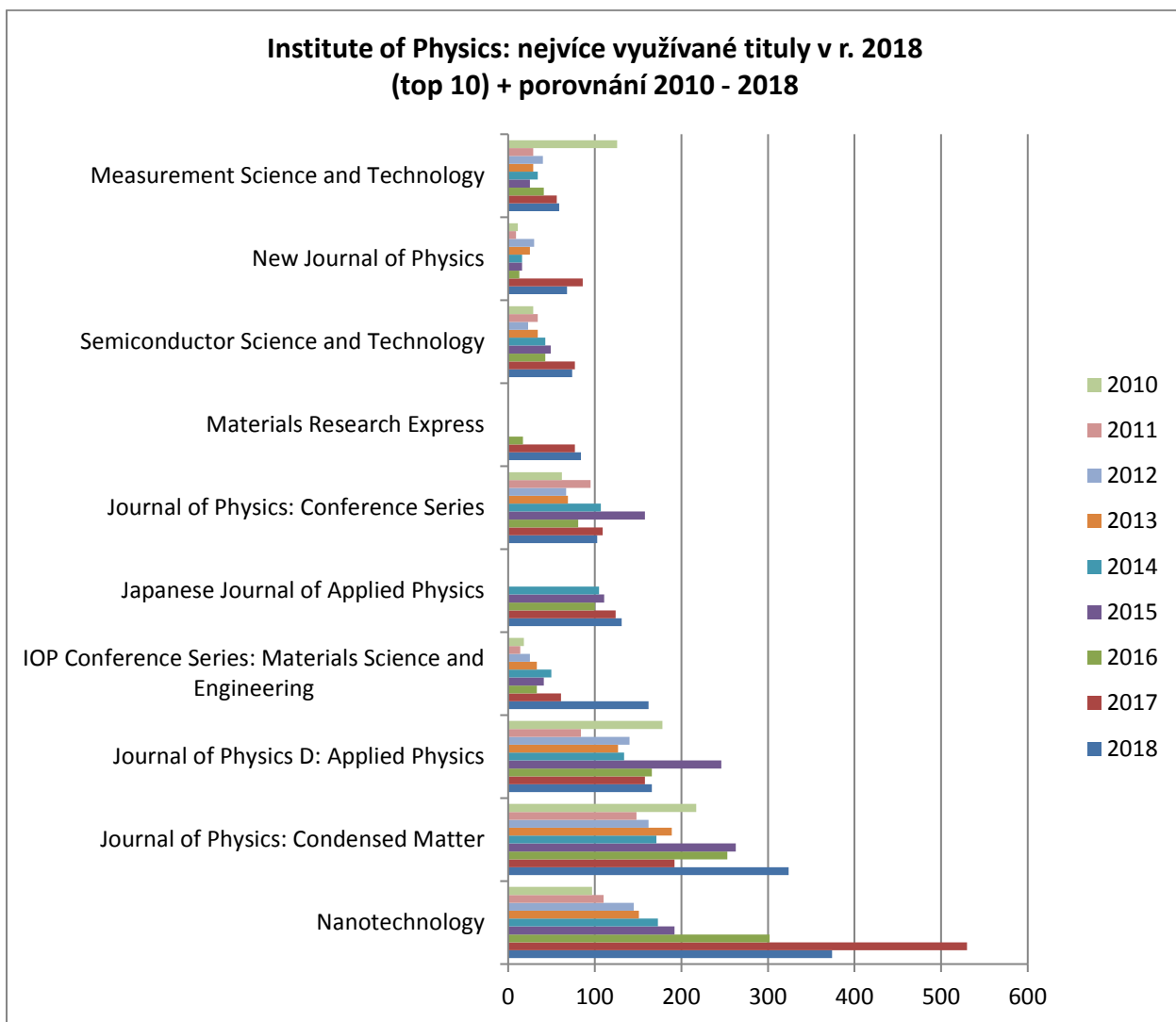
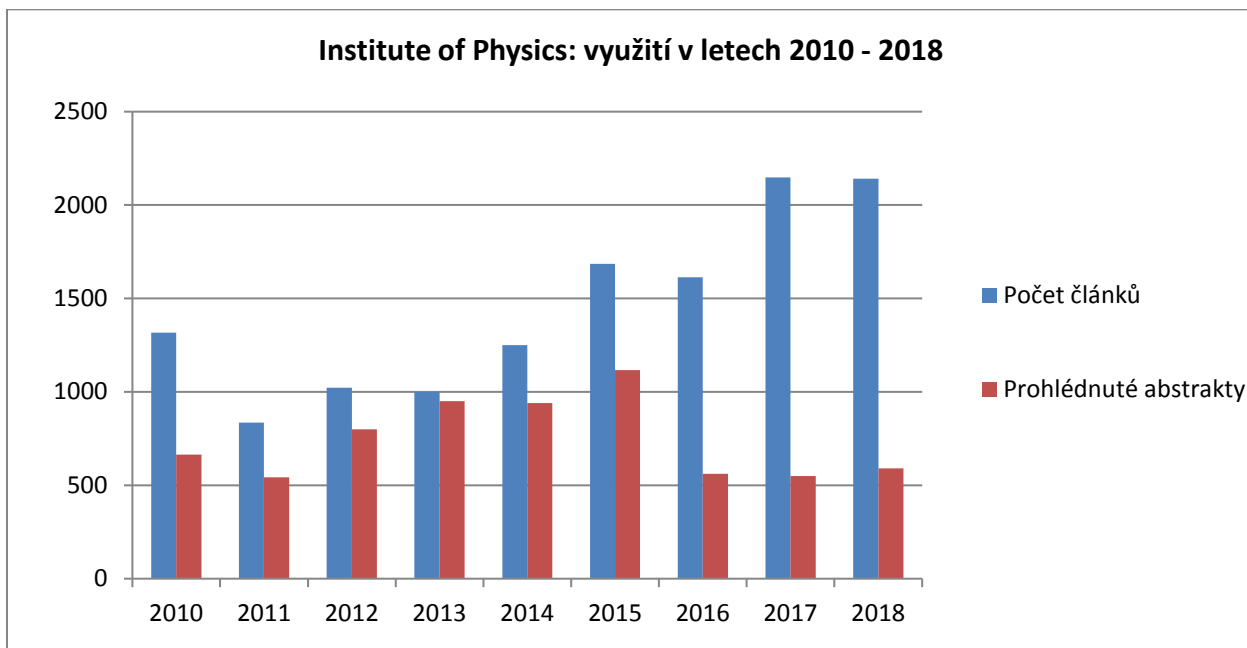
3.5.9.4 Springer a další vydavatelství na platformě SpringerLink

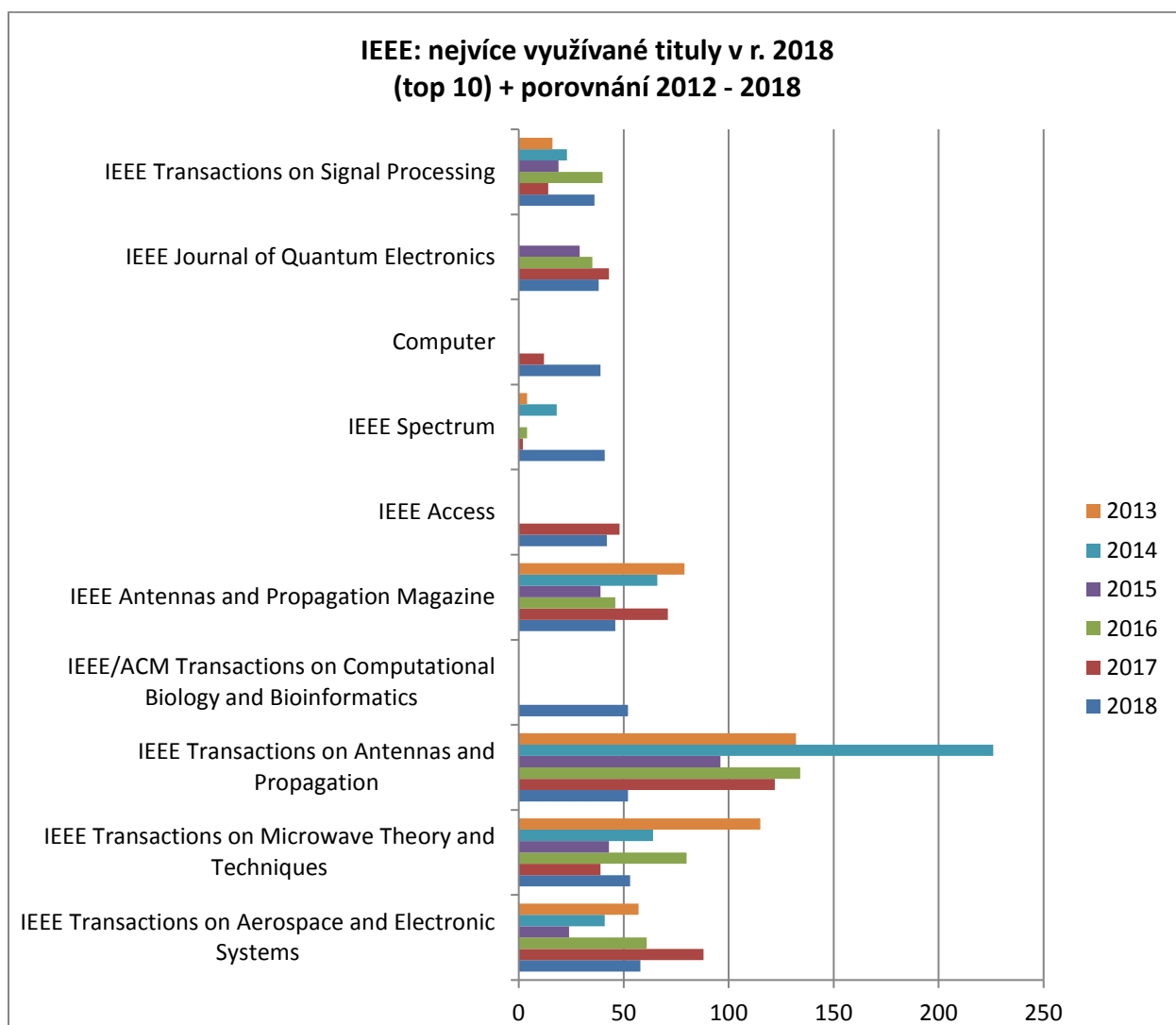
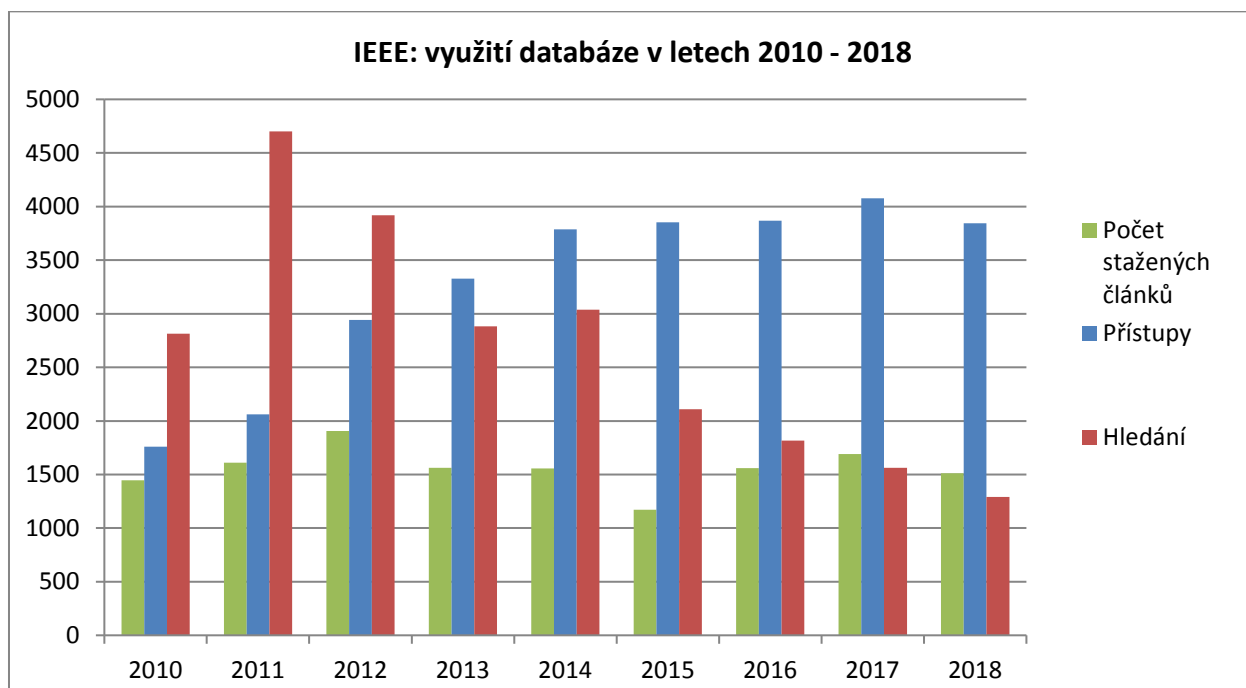
3.5.9.5 Royal Society of Chemistry

3.5.9.6 Institute of Physics

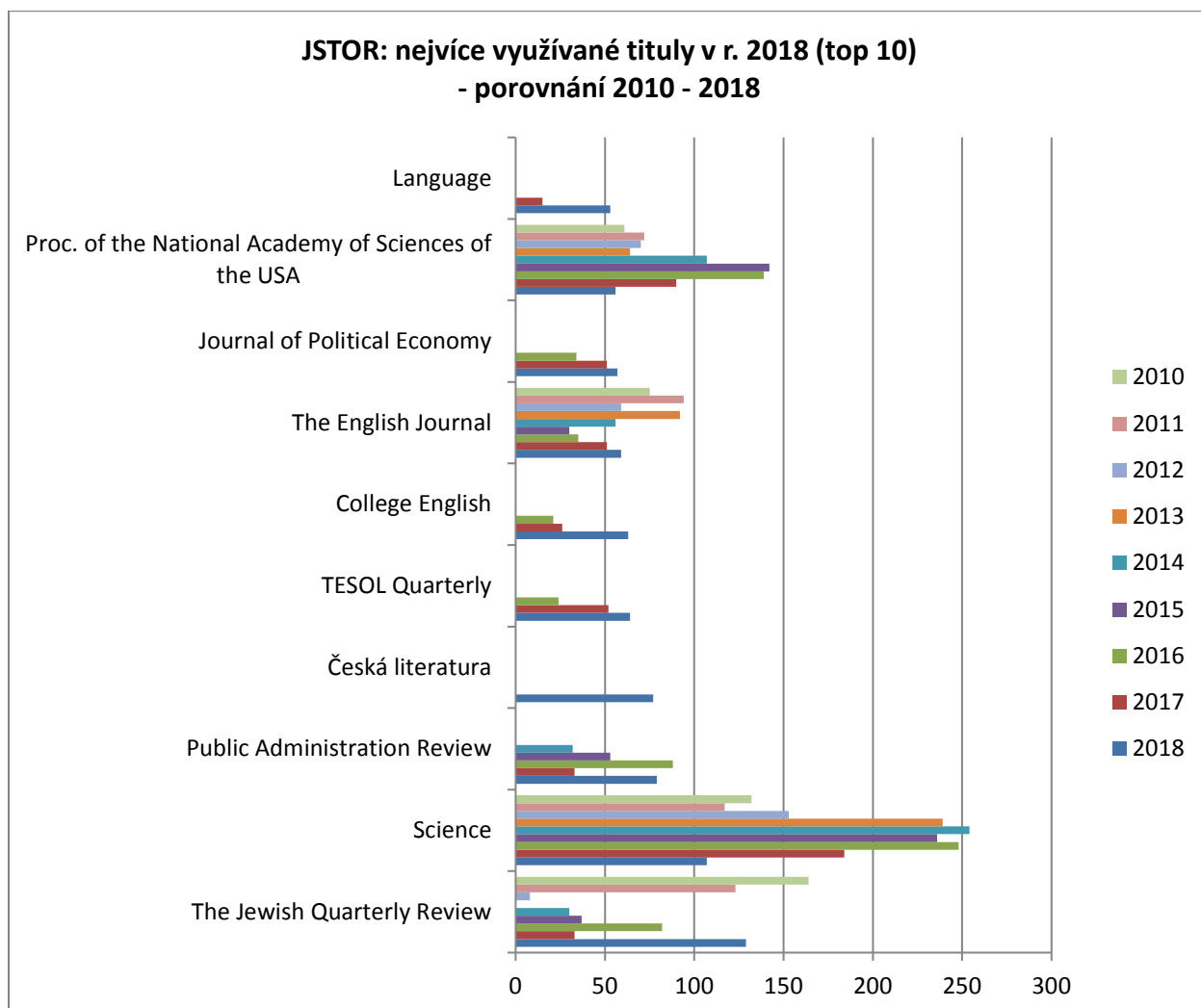
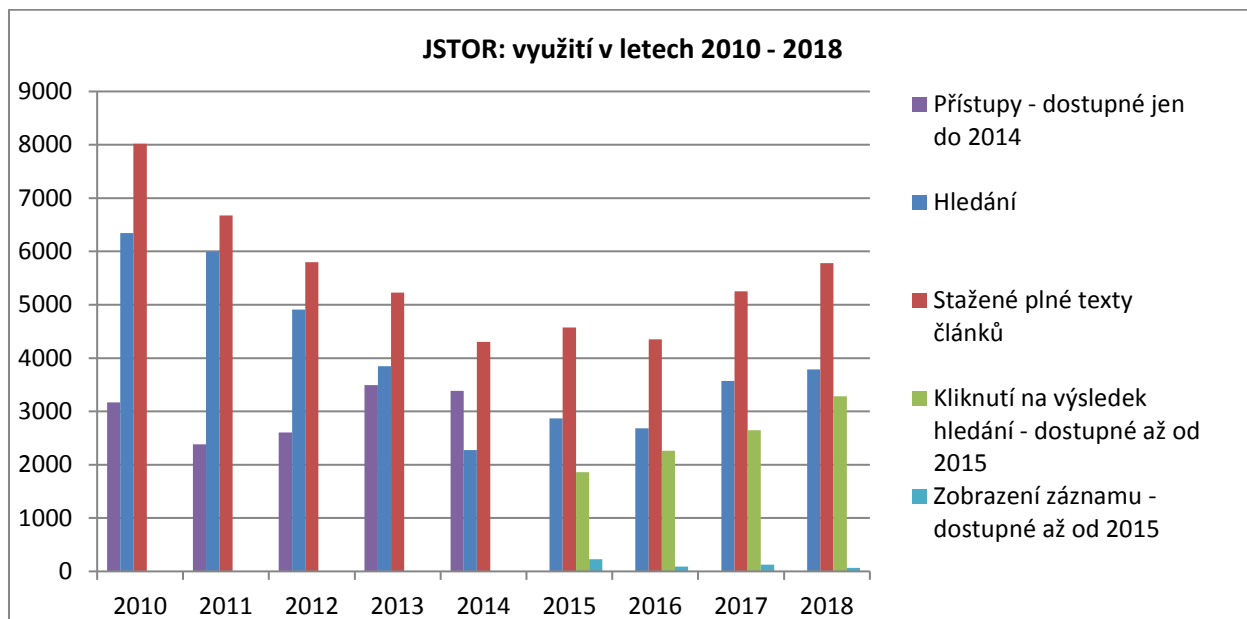

3.5.9.7 IEEE Xplore Digital Library

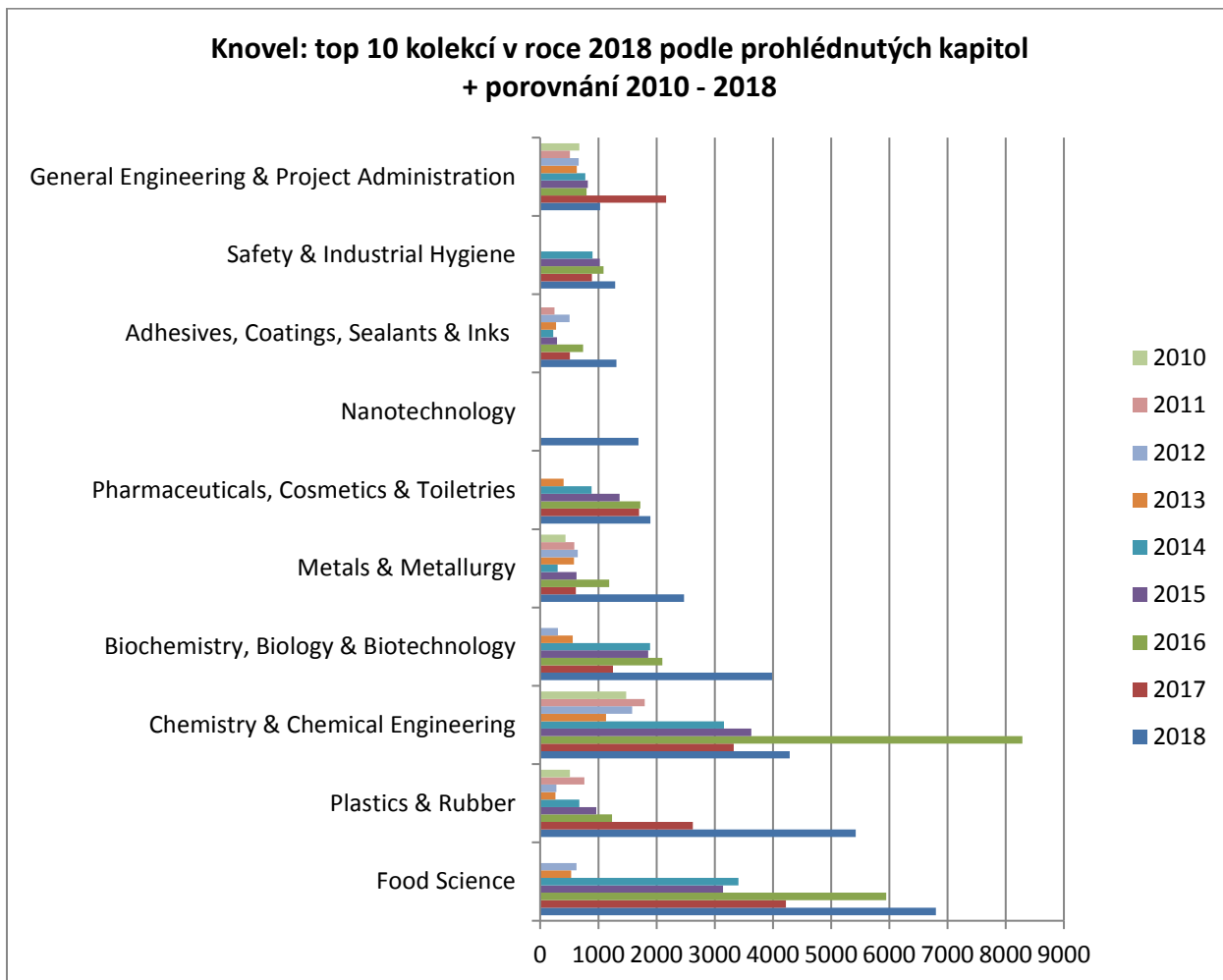
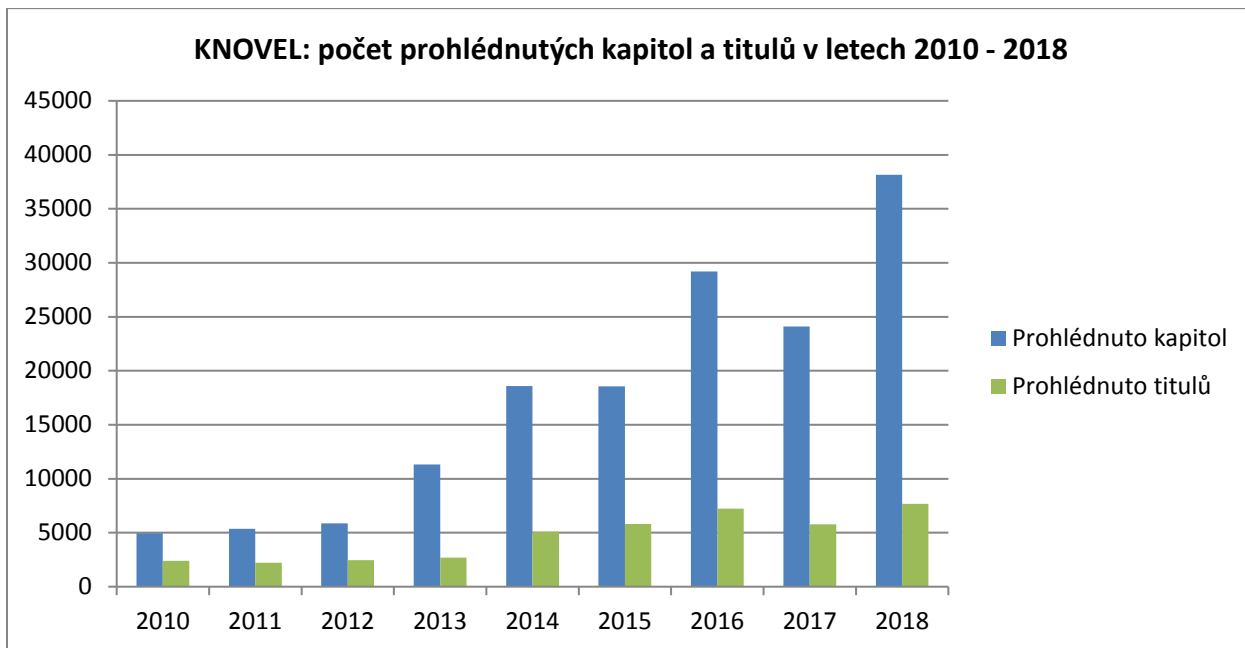
3.5.9.8 Archiv časopisů JSTOR

Uživatelé měli do srpna 2017 k dispozici pět kolekcí: Arts & Sciences I – IV a Health and General Sciences. Od září 2017 se k nim přidaly další tři kolekce: Arts & Sciences V, VIII a XIII, které byly předplaceny z projektu *Centrum pro etiku jako studium hodnoty člověka*.

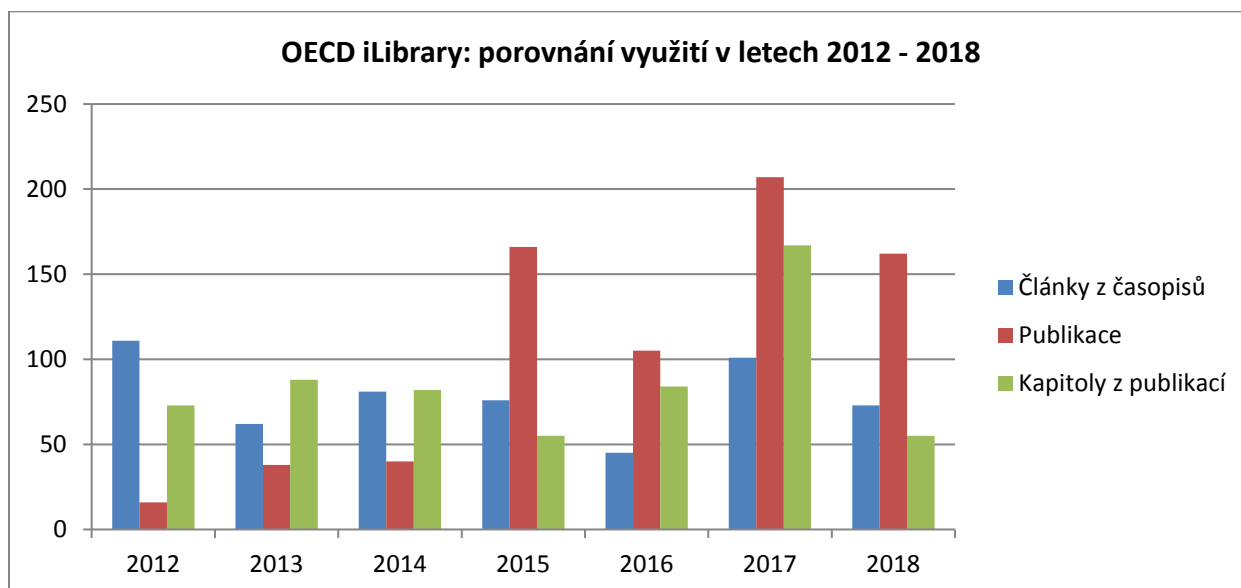

3.5.10 Elektronické knihy

3.5.10.1 Knovel – elektronická knihovna pro inženýrské obory

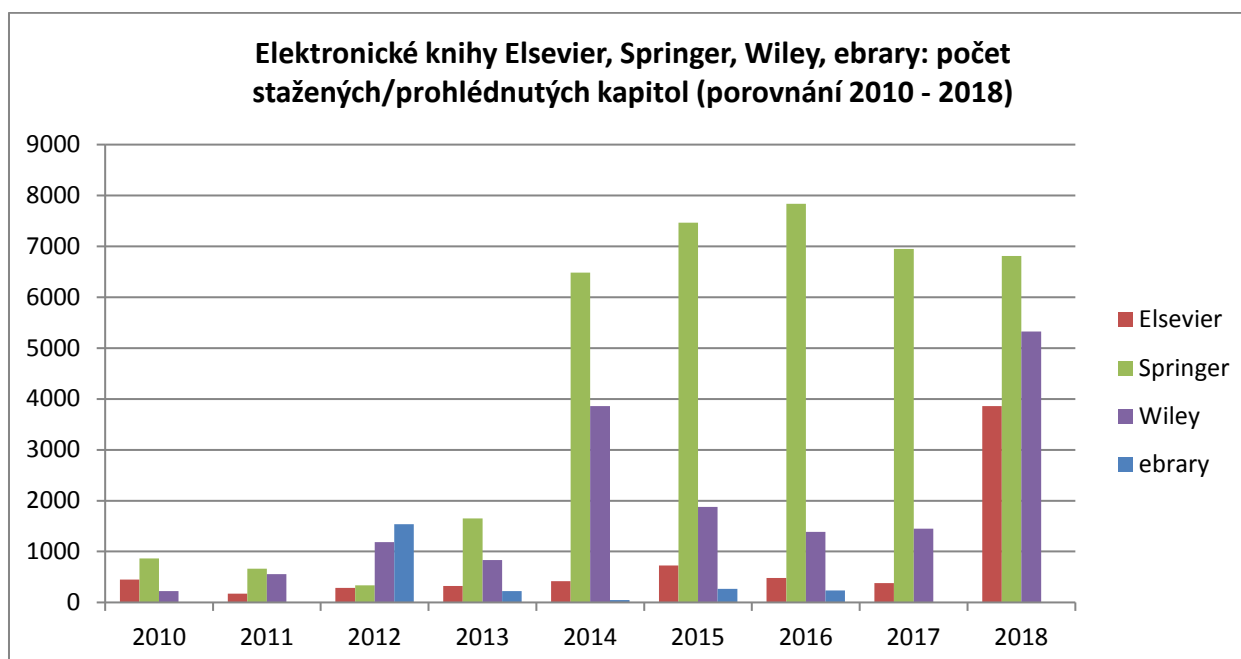

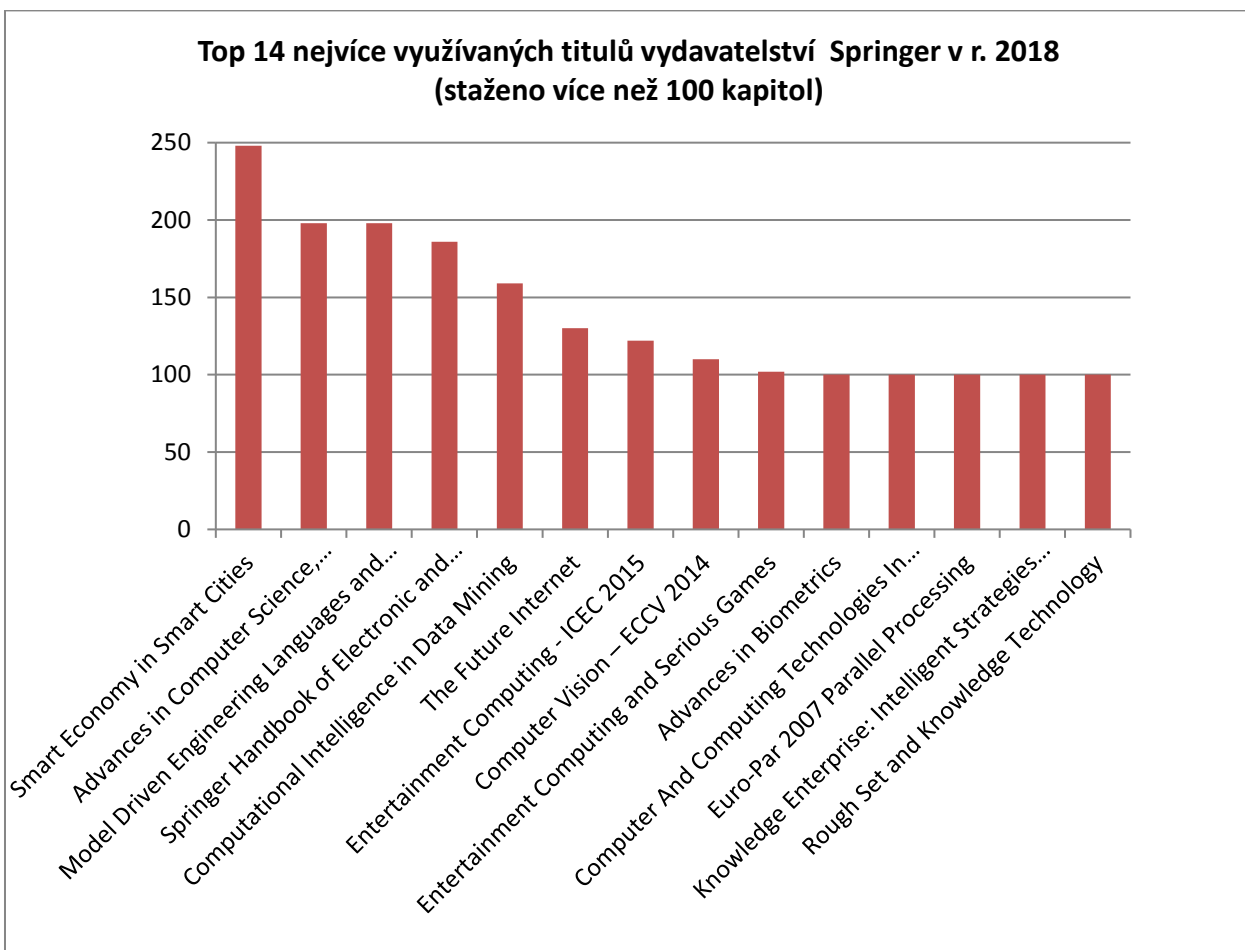
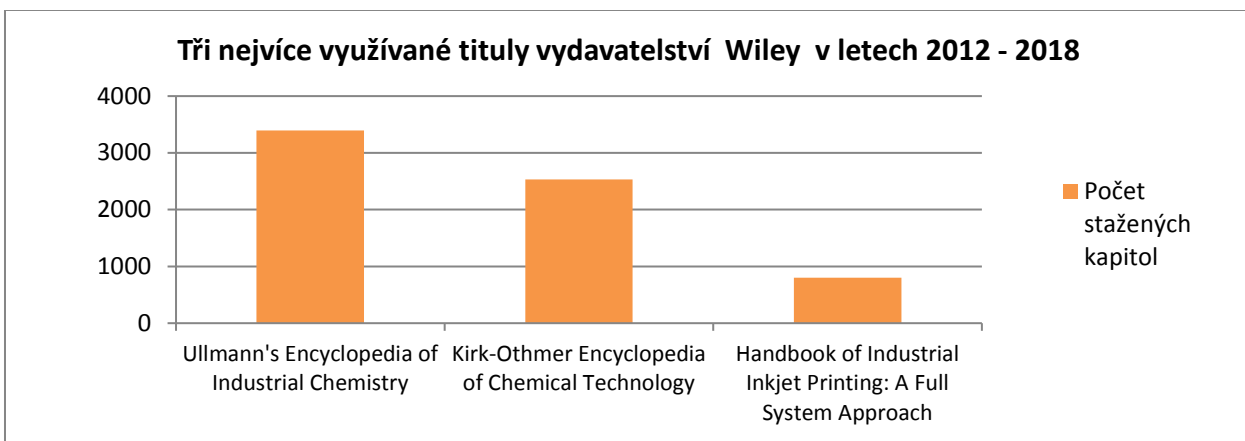
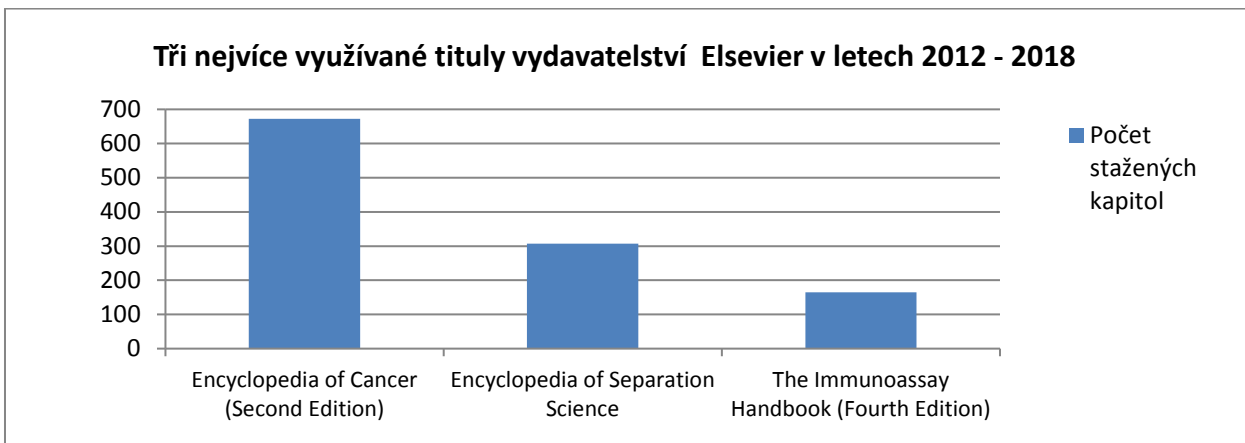
3.5.10.2 OECD iLibrary

3.5.10.3 E-knihy na platformách ScienceDirect, SpringerLink a Wiley Online Library

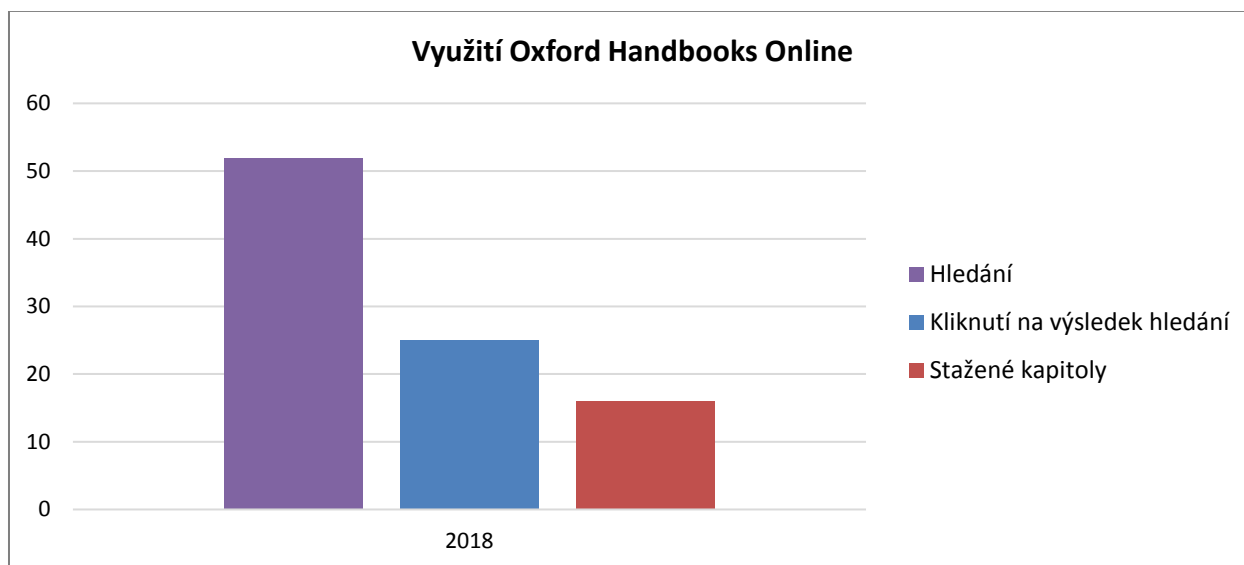
Počet zpřístupněných monografií a encyklopedických děl v r. 2018 exponenciálně narostl díky Národní technické knihovně, která tituly od vydavatelství Elsevier, Springer a Wiley zakoupila ze svých finančních zdrojů. Více o [konsorciálním nákupu e-knih](#) (včetně seznamů titulů) je uvedeno na webu NTK.

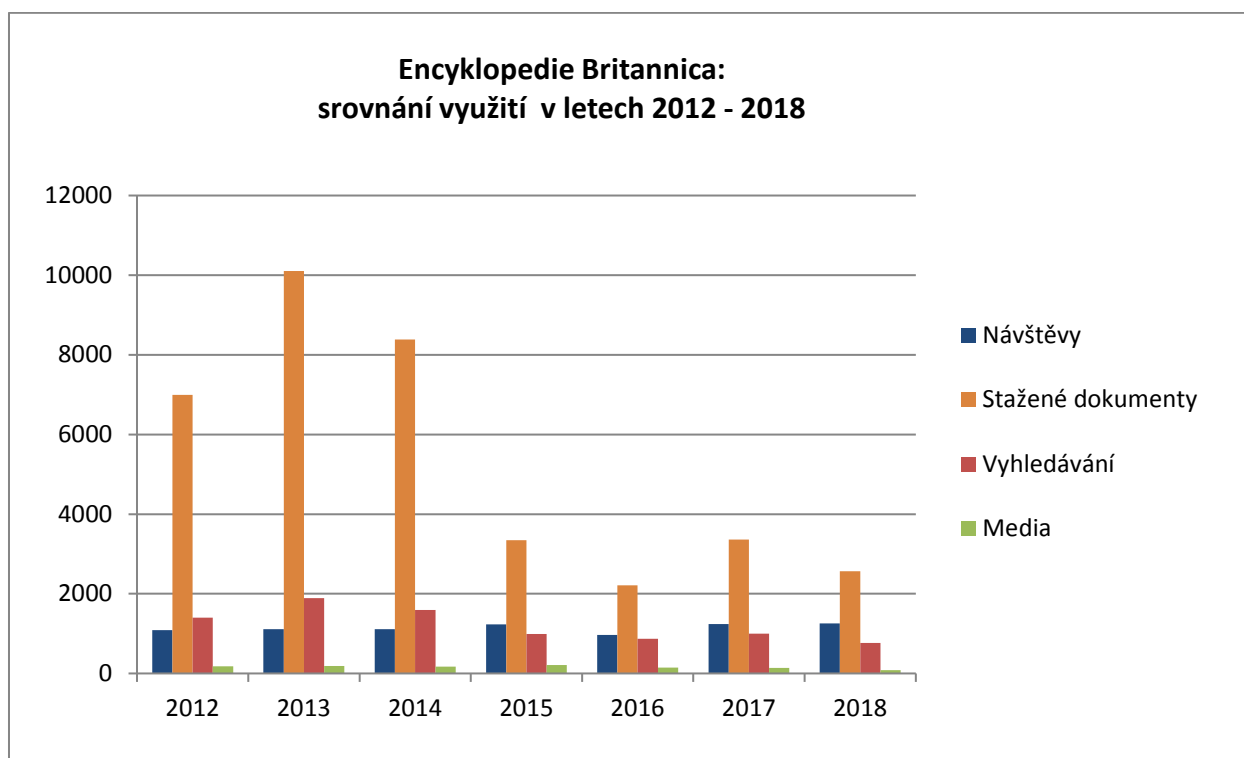
3.5.10.4 Oxford Handbooks Online

V rámci projektu *Rozvoj studijního prostředí na Univerzitě Pardubice - INFRA II (OP VVV)* byly pořízeny dvě kolekce Oxford Handbooks Online, a to Political Science a Economics and Finance.

3.5.10.5 Encyklopedie Britannica (Academic Edition)

Předplatné online encyklopedie je od r. 2018 taktéž hrazeno z projektu INFRA II.

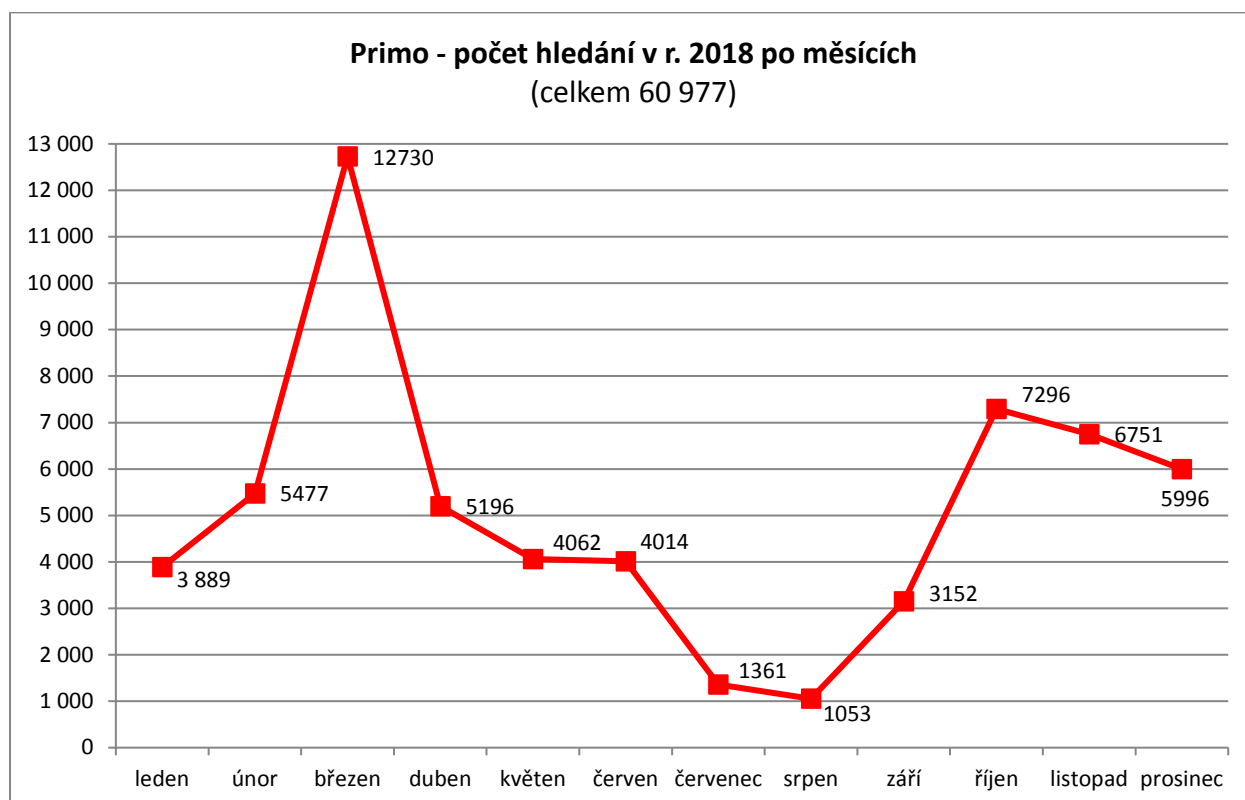
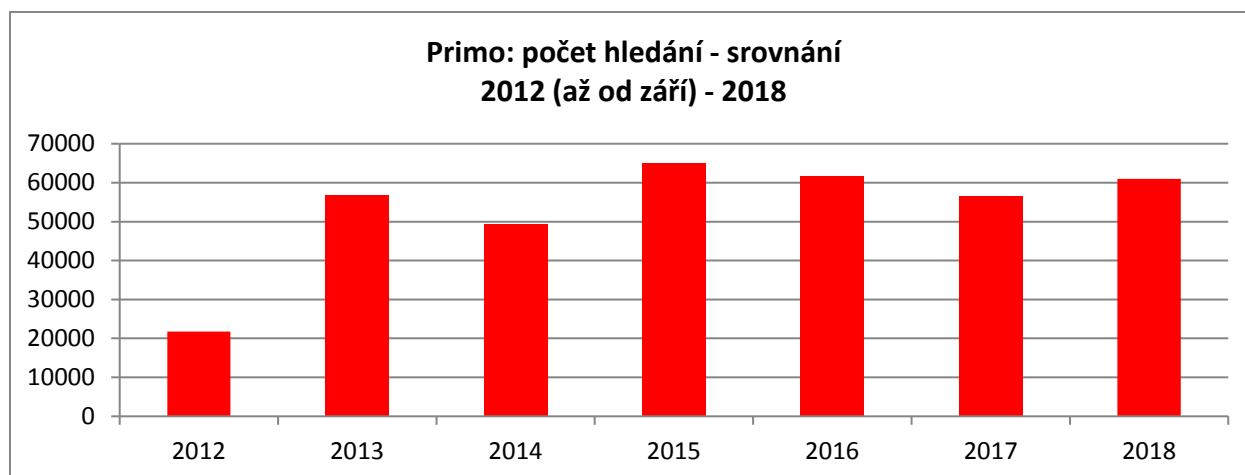
3.5.11 Podpůrné nástroje pro efektivní využívání EIZ

Efektivnější práci s EIZ umožňují různé podpůrné nástroje. Jedná se především o vyhledávač PRIMO, který prohledá zadaným dotazem nejen předplacené, ale i volně dostupné zdroje, a připojený linkovací nástroj 360 Link, který dovede uživatele až k plnému textu.

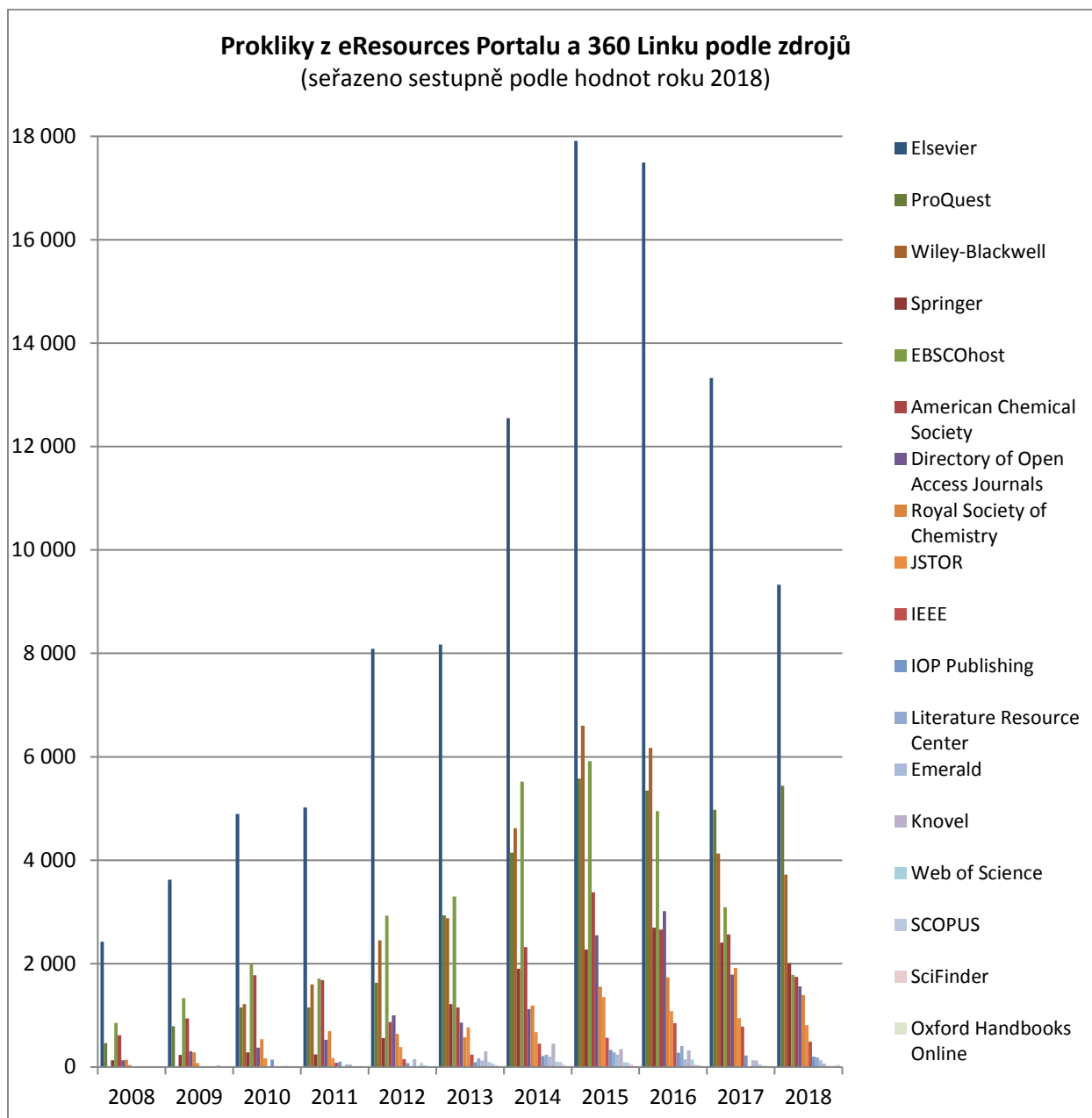
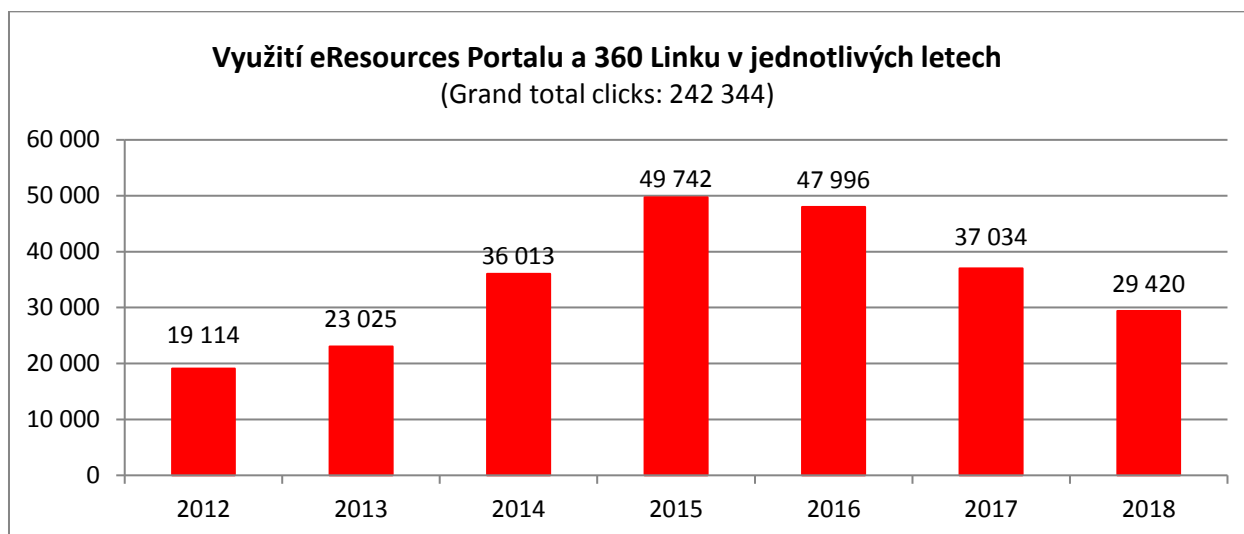
K efektivní práci s vyhledávanými bibliografickými záznamy a tvorbě citací podle různých citačních stylů pak slouží bibliografický manažer Citace PRO Plus, který je předplácen od 1. 6. 2017.

3.5.11.1 Vyhledávač PRIMO

První graf ukazuje využití nástroje Primo v jednotlivých letech od uvedení do provozu v září 2012. Druhý pak podrobnější hodnoty pro každý měsíc roku 2018. Nejvyšší využití bylo v letech 2013 – 2016 vždy v březnu. V r. 2017 to naopak bylo v říjnu a souviselo to se začátkem akademického roku, resp. s potřebou studentů vyhledávat elektronické informační zdroje pro výuku. V r. 2018 se vrchol opět vrátil do března, a to dokonce s dvojnásobnými hodnotami než v dalších exponovaných měsících. S jistotou lze říci, že to způsobili bakalanti a diplomanti, kteří začali intenzivně pracovat na rešerších pro své závěrečné práce.

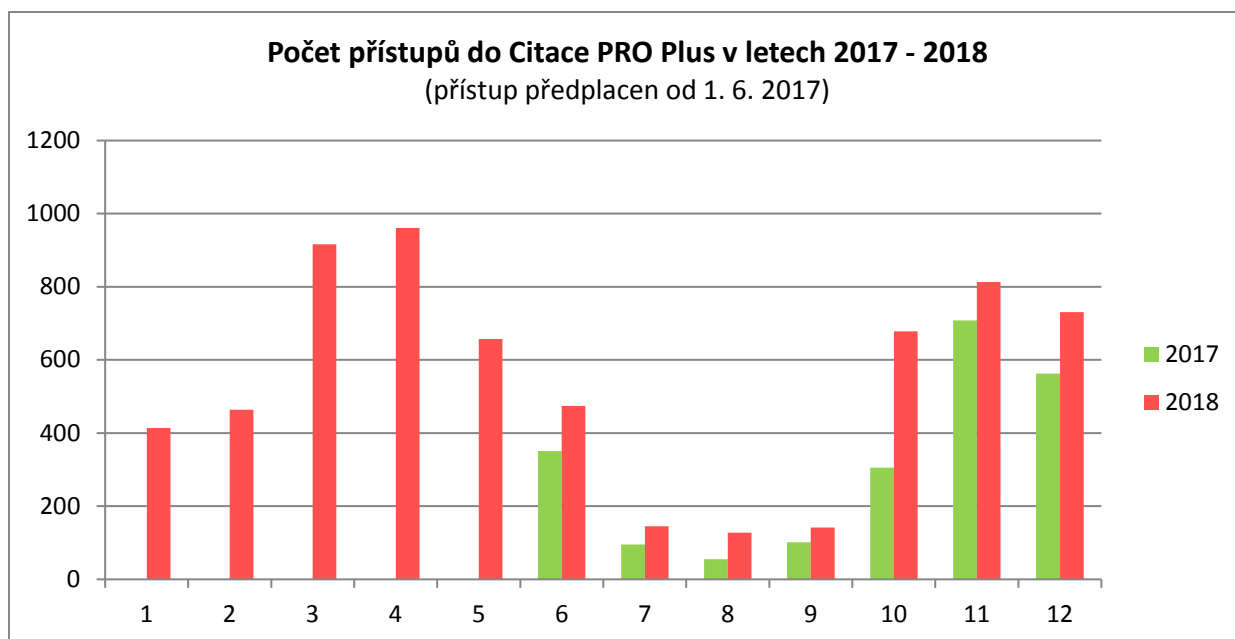
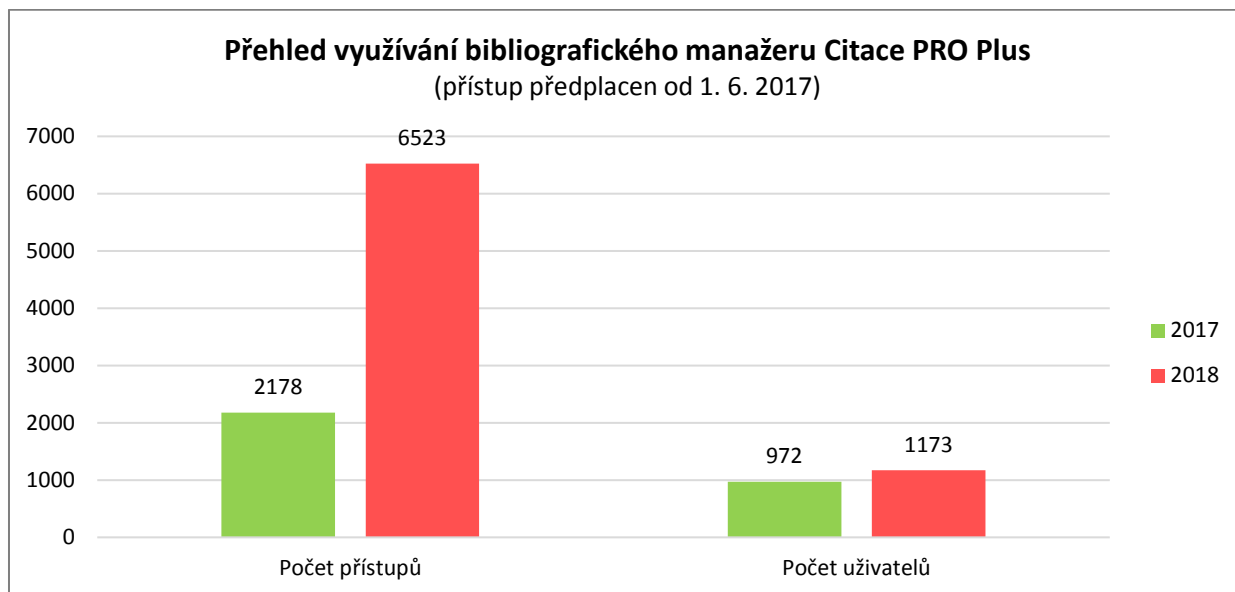

3.5.11.2 Linkovací server 360 Link

3.5.11.3 Bibliografický manažer Citace PRO Plus

V r. 2018 proběhlo několik seminářů o citování zaměřených i na práci s manažerem Citace PRO Plus. Manažer je velmi kladně hodnocen jak studenty, tak akademickými pracovníky, a i v dalších letech je předpokládán nárůst uživatelů a počtu přístupů.

3.5.12 Využití EIZ vzhledem k ceně za definovanou statistickou jednotku

Financování	Název zdroje	Cena zdroje 2018 celkem	% spoluúčasti	Výše dotace	Platba instituce	Měřitelná jednotka využití	Využití	Cena za jednotku využití (platba instituce)	Cena za jednotku využití (v celkové ceně)
vlastní - udržitelnost VaVpI	SciFinder	2 891 200	0	0	2 891 200	searches	21 838	132,39	132,39
vlastní - udržitelnost VaVpI	Reaxys	1 194 768	0	0	1 194 768	searches	17 121	69,78	69,78
vlastní - udržitelnost VaVpI	Knovel	320 497	0	0	320 497	fulltext	38 154	8,40	8,40
vlastní - udržitelnost VaVpI	IEEE	602 885	0	0	602 885	fulltext	1 513	398,47	398,47
vlastní - udržitelnost VaVpI	EBSCO Academic Search Complete	154 998	0	0	154 998	fulltext	1 673	92,65	92,65
vlastní - udržitelnost VaVpI	EBSCO CINAHL with Full Text	231 521	0	0	231 521	fulltext	1 111	208,39	208,39
vlastní - udržitelnost VaVpI	ProQuest STM	209 217	0	0	209 217	fulltext	6 253	33,46	33,46
vlastní - udržitelnost VaVpI	AIP	309 772	0	0	309 772	fulltext	1 372	225,78	225,78
vlastní - udržitelnost VaVpI	APS	264 641	0	0	264 641	fulltext	438	604,20	604,20
vlastní - udržitelnost LR	Literature Online	74 852	0	0	74 852	fulltext	107	699,55	699,55
CzechELib	Science Direct - časopisy	2 455 444	50	1 236 586	1 218 858	fulltext	102 806	11,86	23,88
CzechELib	SpringerLink - časopisy	463 418	50	233 382	230 036	fulltext	12 721	18,08	36,43
CzechELib	Scopus	1 114 200	30	782353	331 847	records views	21 741	15,26	51,25
CzechELib	Scopus	1 114 200	30	782353	331 847	searches	32 752	10,13	34,02
CzechELib	Wiley online library - časopisy	1 619 137	50	815 413	803 724	fulltext	17 054	47,13	94,94
CzechELib	Web of Science + JCR	731 594	28	523596	207 998	records views	34 649	6,00	21,11
CzechELib	Web of Science + JCR	731 594	28	523596	207 998	searches	81 976	2,54	8,92
CzechELib	IoP	117 996	50	58 948	59 048	fulltext	2 141	27,58	55,11
CzechELib	RSC	806 181	50	402 746	403 435	fulltext	7 303	55,24	110,39
CzechELib	ACS	1 321 970	47	695 558	626 412	fulltext	15 535	40,32	85,10
CzechELib	JSTOR Art and Sciences I až IV	154 629	50	77315	77 314		viz níže	viz níže	viz níže
Centrum pro etiku FF	JSTOR Art and Sciences V, VIII a XIII	95 000	0	95000	0		viz níže	viz níže	viz níže
INFRA II	Encyclopedia Britannica	78 928	0	78928	0	fulltext	2 566	0,00	30,76
vlastní	JSTOR Health and General Sciences	33 528	100	0	33 528		viz níže	viz níže	viz níže
vlastní	MedisAlarm	14 520	0	0	14 520	prohl. stránky	393	37	37
různé	JSTOR kumulativně	283 157	39	172 315	110 842	fulltext	5 930	19	48